

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Digital Post fra offentlige afsendere

(opbevaring af offentlige afsenders meddelelser, frivillig tilslutning af grønlandske juridiske enheder, tredjemands adgang til Digital Post og sletning af meddelelser i særlige tilfælde)

§ 1

I lov om Digital Post fra offentlige afsendere, jf. lovbekendtgørelse nr. 686 af 15. april 2021, som ændret ved lov nr. 2049 af 14. november 2021, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Finansministeren« til: »Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren«.

2. Overalt i loven ændres »finansministeren« til: »forsknings-, uddannelse og digitaliseringsministeren «

3. I § 2 a, stk. 5, indsættes efter »jf. stk. 3 og 4«: »samt §§ 2b og c.«

4. Efter § 2 a, indsættes:

»§ 2 b. Digitaliseringsstyrelsen kan som databehandler for offentlige afsendere, jf. § 2 a, stk. 3, opbevare meddelelser i Digital Post, hvis meddelelserne ikke kan leveres til den offentlige afsender.

Stk. 2. Meddelelser, jf. stk. 1, opbevares, indtil den offentlige afsender sletter eller flytter meddelelserne, eller indtil udløbet af en opbevaringsperiode, som fastsættes nærmere i regler udstedt med hjemmel i § 2 a, stk. 5.

§ 2 c. Uanset § 2 a, stk. 3, og § 2 b er Digitaliseringsstyrelsen databehandler for opbevaringen af meddelelser modtaget før denne lovs ikrafttræden på vegne af offentlige afsendere.

Stk. 2. Meddelelser, jf. stk. 1, opbevares, indtil den offentlige afsender sletter meddelelserne, eller indtil udløbet af en opbevaringsperiode, som fastsættes nærmere i regler udstedt med hjemmel i § 2 a, stk. 5.«

5. Efter § 4, indsættes:

»§ 4 a. Grønlandske juridiske enheder kan frivilligt tilslutte sig Digital Post.

Stk. 2. Tilslutning efter stk. 1, kan ske, hvis de grønlandske juridiske enheder:

- 1) er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister,
- 2) råder over et elektronisk id, der giver adgang til Digital Post, og
- 3) indgår en aftale, der fastsætter vilkår for tilslutning, anvendelse og opsigelse samt rettigheder og forpligtelser ved tilslutningen. Aftalen udarbejdes af og indgås med Digitaliseringsstyrelsen.

Stk. 3. Når en grønlandsk juridisk enhed er tilsluttet Digital Post, kan offentlige afsendere, jf. § 7, stk. 5, kommunikere med den pågældende grønlandske juridiske enhed via Digital Post.

Stk. 4. En grønlandsk juridisk enhed, der er tilsluttet, kan til enhver tid opsige sin tilslutning. Opsigelsen får virkning, når den er bekræftet af Digitaliseringsstyrelsen.«

6. Overskriften før § 6 affattes således:

»Tredjemands adgang til Digital Post«

7. § 6 affattes således:

»§ 6. Fysiske personer, der er tilsluttet Digital Post, jf. §§ 3-4, kan give andre adgang til at læse meddelelser, der er sendt til eller fra vedkommende i postløsningen.

Stk. 2. En læseadgang gælder, indtil den trækkes tilbage.«

8. Efter § 6 indsættes:

«§ 6 a. Fysiske personer, der er tilsluttet Digital Post, jf. § 3, stk. 1, eller § 4, kan give andre fuldmagtsadgang til Digital Post inden for de i stk. 2 angivne grænser.

Stk. 2. Den, der får en fuldmagtsadgang, jf. stk. 1, kan på vegne af fuldmagtsgiveren foretage følgende handlinger i postløsningen:

- 1) tilgå og administrere meddelelser,
- 2) besvare henvendelser fra offentlige afsendere,
- 3) afgive erklæringer og indsende oplysninger til offentlige afsendere,
- 4) anmode om aktindsigt, besvare partshøringer og indgive klager, samt
- 5) modtage afgørelser og andre meddelelser.

Stk. 3. En handling, der foretages af en person, der har adgang i medfør af stk. 1, har samme retsvirkning, som hvis handlingen var foretaget af personen, der har givet adgang.

Stk. 4. En fuldmagtsadgang gælder, indtil den trækkes tilbage.”

9. Efter § 6 a indsættes:

“§ 6 b. Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren fastsætter nærmere regler om tildeling, ændring og nedlæggelse af adgange til Digital Post i medfør af §§ 6-6 a.

Stk. 2. Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om tildeling, ændring og nedlæggelse af adgange til Digital Post, når adgangen gives i medfør af anden lovgivning.”«

10. Efter § 10 d indsættes:

»§ 10 e. En offentlig afsender, jf. § 7, stk. 5, kan bestemme, at Digitaliseringsstyrelsen skal slette en meddelelse, der er kommet frem, jf. § 10 i følgende tilfælde:

- 1) når meddelelsen er sendt til den tiltænkte adressat, men ved en fejl indeholder oplysninger, som adressaten ikke må få kendskab til, eller
- 2) når meddelelsen ikke er sendt til den tiltænkte adressat, men til en adressat, som ikke må få kendskab til oplysninger i meddelelsen.

Stk. 2. Sletning efter stk. 1 kan alene finde sted, hvis undladelse af sletning indebærer en konkret og alvorlig fare for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed.

Stk. 3. Den offentlige afsender skal uden unødigt ophold skriftligt underrette Digitaliseringsstyrelsen, når der i medfør af stk. 1, nr. 1 eller nr. 2 skal ske sletning af en meddelelse. Underretningen skal indeholde oplysninger om, hvilken meddelelse, der skal slettes, samt oplysning om hvorvidt meddelelsen skal slettes i medfør af stk. 1, nr. 1 eller nr. 2.

Stk. 4. Digitaliseringsstyrelsen gennemfører sletningen uden unødigt ophold efter modtagelsen af den skriftlige underretning.

Stk. 5. Den offentlige afsender, der har sendt meddelelsen, orienterer både adressaten af den meddelelse, der slettes i medfør af stk. 1, og den person, som oplysningerne i meddelelsen vedrører. Underretning skal ske uden unødigt ophold, når meddelelsen er bekræftet slettet af Digitaliseringsstyrelsen.

Stk. 6. Orientering efter stk. 5 kan undlades, hvis orienteringen vil medføre en konkret fare for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed. Det er den offentlige afsender, der vurderer, om orientering kan undlades.

UDKAST

Stk. 7. Forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren kan fastsætte nærmere regler om den tekniske gennemførelse af sletningen i Digital Post samt om Digitaliseringsstyrelsens opgaver i forbindelse hermed.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 2 c finder anvendelse på meddelelser, der er modtaget før lovens ikrafttrædelse.

Stk. 3. Tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 8, fastsættes af forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren.

§ 3

Efter § 13, stk. 1 indsættes:

Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for rigsmyndighederne på Færøerne og i Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Lovens bestemmelser kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1	Opbevaring af offentlige afsenderes meddelelser
2.1.1.	Gældende ret
2.1.1.1.	Digitaliseringsstyrelsens rolle som databehandler
2.1.1.2.	Regulering af Digitaliseringsstyrelsen databehandling
2.1.2.	Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser
2.1.3.	Den foreslåede ordning
2.2.	Frivillig tilslutning til Digital Post for grønlandske juridiske enheder
2.2.1.	Gældende ret
2.2.2.	Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser
2.2.3.	Den foreslåede ordning
2.2.3.1.	Frivillig tilslutning af grønlandske juridiske enheder
2.2.3.2.	Tilslutning via aftale
2.3.	Tredjemands adgang til Digital Post

UDKAST

2.3.1.	Gældende ret
2.3.1.1.	Fuldmagtsreglerne efter aftaleloven
2.3.1.2.	Fuldmagtsreglerne efter forvaltningsretten
2.3.2.	Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser
2.3.3.	Den foreslåede ordning
2.3.3.1.	Læseadgang
2.3.3.2.	Tilføjelse af fuldmagtsadgang
2.3.3.3.	Bemyndigelsesbestemmelsen
2.3.3.4.	Tildeling af fuldmagtsadgang til tredjemand uden samtykke
2.4.	Sletning af meddelelser i særlige tilfælde
2.4.1.	Gældende ret
2.4.2.	Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser
2.4.3.	Den foreslåede ordning
2.5.	Anordningshjemmel
2.5.1.	Gældende ret
2.5.2.	Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser
2.5.3.	Den foreslåede ordning
3.	Forholdet til databeskyttelsesforordningen
4.	Forholdet til forvaltningsretten

UDKAST

5.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7.	Administrative konsekvenser for borgerne
8.	Klimamæssige konsekvenser
9.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10.	Forholdet til EU-retten
11.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12.	Sammenfattende skema

UDKAST

1. Indledning

Lovforslaget består af fem forskellige dele, som er uafhængige af hinanden.

Lovforslagets første del vedrører en præcisering af Digitaliseringsstyrelsens rolle som databehandler på vegne af offentlige afsendere. Formålet med lovforslaget er at tilvejebringe et tydeligt retsgrundlag for, at Digitaliseringsstyrelsen i tillæg til sine øvrige opgaver som databehandler midlertidigt kan opbevare meddelelser sendt til offentlige afsendere via Digital Post-løsningen, når meddelelserne som følge af fejl ikke kan leveres til modtageren. Digitaliseringsstyrelsen opbevarer allerede et antal meddelelser på vegne af offentlige afsendere, hvorfor de foreslåede bestemmelser også har til formål at præcisere hjemmelsgrundlaget for opbevaringen af de meddelelser, der allerede ved lovforslagets ikrafttrædelse opbevares af Digitaliseringsstyrelsen. De foreslåede bestemmelser ændrer ikke på, at dataansvaret fortsat ligger hos de offentlige afsendere, og at disse som udgangspunkt selv skal opbevare de meddelelser, de sender og modtager via Digital Post-løsningen. De foreslåede bestemmelser udgør en snæver undtagelse hertil, idet Digitaliseringsstyrelsen i nærmere afgrænsede tilfælde kan opbevare meddelelser på vegne af offentlige afsendere.

Lovforslagets anden del omfatter et forslag, der skal gøre det muligt for grønlandske juridiske enheder at tilslutte sig Digital Post-løsningen. Formålet er at muliggøre, at grønlandske virksomheder kan kommunikere med de danske myndigheder, som er tilsluttet Digital Post-løsningen som offentlige afsendere, jf. § 7, stk. 5 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, via Digital Post-løsningen i stedet for at kommunikere via usikker mail eller fysisk post.

Lovforslagets tredje del indeholder bestemmelser om borgeres mulighed for at give andre adgang til Digital Post-løsningen med henblik på fortsat at understøtte digital inklusion. Det foreslås, at der etableres en adgang i Digital Post, hvorefter en borger kan give en anden person fuldmagt til at handle på borgerens vegne i Digital Post og udføre nærmere angivne handlinger. Ordningen skal sikre, at borgere med begrænsede digitale kompetencer eller særlige behov får bedre mulighed for at få hjælp til at bruge løsningen. Forslaget omfatter endvidere en præcisering af den eksisterende bestemmelse vedrørende mulighed for tildeling af læseadgang til tredjemand.

UDKAST

Lovforslagets fjerde del omfatter et forslag, der vil give offentlige afsendere mulighed for at få slettet meddelelser, som er leveret via Digital Post-løsningen, hvis undladelse af sletning indebærer en konkret og alvorlig fare for en persons liv, helbred og personlige sikkerhed, og meddelelsen enten er fejladresseret eller er sendt til rette adressat, og indeholder oplysninger, som ikke burde være indeholdt i meddelelsen. Formålet med forslaget er at sikre, at der gives hjemmel til at slette meddelelser i situationer, hvor undladelse af sletning kan medføre, at en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed udsættes for fare. Der vil være tale om en undtagelsesbestemmelse, som alene forventes anvendt i ganske få tilfælde årligt.

Lovforslagets femte del indeholder en ændring af det territoriale anvendelsesområde i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, der vil medføre, at lov om Digital Post fra offentlige afsendere ved kongelig anordning kan sættes i kraft for rigsmyndighederne på Færøerne og i Grønland med de særlige forhold, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger. Lovændringen vil blandt andet understøtte gennemførelsen af et initiativ i fleråsaftalen for domstolene i 2024-2027 om it-understøttelse af Retten på Færøerne og domstolene i Grønland. Derudover imødekommer lovændringen et behov for it-understøttet kommunikation via Digital Post-løsningen, som er blevet rejst af rigsmyndighederne på Færøerne og i Grønland.

Derudover bliver der med lovforslaget foretaget en række mindre ændringer som følge af ressortændringer og navneskift.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Opbevaring af offentlige afsenders meddelelser

2.1.1. Gældende ret

Via Digital Post-løsningen kan offentlige myndigheder, der er tilsluttet løsningen som offentlige afsendere, kommunikere med fysiske personer (herafter borgere), juridiske enheder og andre offentlige afsendere.

Det er som udgangspunkt obligatorisk for borgere og juridiske enheder at være tilsluttet Digital Post, jf. § 3 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Borgere omfatter alle fysiske personer, der er fyldt 15 år, og som har bopæl eller fast ophold i Danmark, jf. § 3, stk. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere samt personer som frivilligt tilslutter sig Digital Post-løsningen, jf. § 4 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Juridiske enheder omfatter alle entiteter, der er registreret i det Centrale Virksom-

UDKAST

hedsregister og er omfattet af § 3 i lov om Det Centrale Virksomhedsregister, herunder virksomheder, fonde, kommuner, regioner og statslige administrative enheder.

Kommunikationen i Digital Post-løsningen foregår udelukkende mellem en offentlig afsender på den ene side og en borger, juridisk enhed eller en anden offentlig afsender på den anden side. Det er således ikke muligt for borgere og juridiske enheder at kommunikere med hinanden via løsningen.

Offentlige afsendere er betegnelsen for de offentlige myndigheder, som er tilsluttet Digital Post-løsningen som sådanne, og som kan sende meddelelser til borgere, juridiske enheder og andre offentlige afsendere. Det er ikke alle offentlige myndigheder, der er tilsluttet løsningen som offentlige afsendere. Dette kan skyldes, at de ikke har et ønske herom, eller at de ikke lever op til kravene om at blive offentlig afsender, der beskrives nærmere nedenfor. De offentlige myndigheder, som ikke er tilsluttet som offentlige afsendere, er tilsluttet som juridiske enheder i løsningen på lige fod med blandt andet virksomheder.

For at blive offentlig afsender skal en offentlig myndighed leve op til flere krav:

- Udbud
Den offentlige myndighed skal fremgå af den liste over samtykkende myndigheder, som i forbindelse med udbuddet af Digital Post-løsningen tilkendegav, at de ønskede at kunne sende meddelelser via løsningen.
- Modtagesystem
Den offentlige myndighed skal have tilkoblet et modtagesystem, der kan hente og modtage meddelelser afsendt af borgere, juridiske enheder (herunder andre offentlige myndigheder), hvorved opbevaringen af meddelelser sker i den offentlige myndigheds egne systemer.
- Tilslutningsaftale
Den offentlige myndighed skal indgå en tilslutningsaftale med Digitaliseringsstyrelsen. Aftalen regulerer vilkår og tekniske krav for tilslutningen.

En offentlig myndighed, der ønsker at blive offentlig afsender, skal ansøge Digitaliseringsstyrelsen herom. Når Digitaliseringsstyrelsen har bekræftet, at den offentlige myndighed opfylder kravene for at blive offentlig afsender,

UDKAST

ophører myndigheden med at være tilsluttet Digital Post-løsningen som juridisk enhed og er herefter udelukkende tilsluttet som offentlig afsender.

2.1.1.1. Digitaliseringsstyrelsens rolle som databehandler

Det er Digitaliseringsstyrelsen, der er ansvarlig for Digital Post-løsningen, og som står for at sikre udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning heraf, jf. § 2, stk. 2, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Det er dermed Digitaliseringsstyrelsen, der sikrer, at meddelelserne sendes, leveres og modtages i løsningen. I denne forbindelse fungerer Digitaliseringsstyrelsen som databehandler for juridiske enheder og offentlige afsendere.

Det fremgår af § 2 a, stk. 3, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, at Digitaliseringsstyrelsen er databehandler for offentlige afsenders forsendelse af meddelelser via Digital Post-løsningen. Dette indebærer, at Digitaliseringsstyrelsen kan opbevare meddelelser, når det er nødvendigt for leveringen. Når meddelelserne er leveret til den offentlige afsender, ophører Digitaliseringsstyrelsen imidlertid med at være databehandler på vegne af den offentlige afsender. Dette adskiller sig fra Digitaliseringsstyrelsens databehandlerrolle for juridiske enheder, idet Digitaliseringsstyrelsen for så vidt angår juridiske enheder både er databehandler for forsendelsen af meddelelser og efterfølgende opbevaring, jf. § 2 a, stk. 4, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

Lov om Digital Post fra offentlige afsendere indeholder ikke en udtrykkelig regulering af fordelingen af dataansvaret for de meddelelser, som offentlige afsendere modtager via løsningen, eller for opbevaringen heraf. Det fremgår imidlertid af bemærkningerne til § 2 a i lovforslaget, at offentlige afsendere er forpligtet til at tilslutte et modtagesystem. Modtagesystemet indebærer, at opbevaringen af de meddelelser, som offentlige afsendere modtager, som udgangspunkt sker hos de offentlige afsendere, og at Digitaliseringsstyrelsen dermed ikke opbevarer meddelelserne for de offentlige afsendere, jf. lovforslag nr. L 47, folketingstidende 2020-2021, tillæg A, s. 15-16.

2.1.1.2. Regulering af Digitaliseringsstyrelsens databehandling

Artikel 28, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 (databeskyttelsesforordningen) fastsætter, at en databehandlers behandling af personoplysninger skal være reguleret ved en kontrakt eller et andet retligt dokument, der er bindende i forhold til databehandleren.

UDKAST

Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger som databehandler for offentlige afsendere er reguleret i bekendtgørelse nr. 2019 af 29. oktober 2021 om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med behandlingen af personoplysninger i forbindelse med forsendelse af digital post fra offentlige afsendere. Bekendtgørelsen udgør et alternativ til databehandleraftaler, idet Digitaliseringsstyrelsen fungerer som databehandler for et stort antal offentlige afsendere. Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i § 2 a, stk. 5 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

2.1.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser
Det er Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at § 2 a, stk. 3, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere kan medføre tvivl om Digitaliseringsstyrelsens mulighed for at opbevare meddelelser på vegne af offentlige afsendere. I praksis opbevarer Digitaliseringsstyrelsen meddelelser på vegne af offentlige afsendere, hvilket skyldes flere forhold.

For det første kan der i forbindelse med levering af meddelelser via Digital Post-løsningen opstå fejl, som medfører, at en eller flere meddelelser ikke kan leveres til den offentlige afsender. I disse situationer vil Digitaliseringsstyrelsen forsøge at genfremsende meddelelserne flere gange, men hvis dette ikke lykkes, vil meddelelsen blive opbevaret i løsningen, så den offentlige afsender kan tilgå meddelelserne der. Digitaliseringsstyrelsen opbevarer i disse situationer meddelelserne for at sikre, at borgere og juridiske enheder kan sende meddelelser til offentlige afsendere via løsningen, selv om forhold medfører, at meddelelsen ikke kan leveres til den offentlige afsenders modtagesystem. Derved vil borgere og virksomheder ikke risikere at lide et retstab som følge af tekniske problemer, der ikke kan tilskrives dem.

Det er Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at det også i fremtiden vil forekomme, at meddelelser som følge af fejl ikke kan leveres og derfor midlertidigt må opbevares i Digital Post-løsningen, indtil den offentlige afsender henter den eller de meddelelser, der ikke har kunne leveres. Ministeriet vurderer på den baggrund, at der er behov for, at Digitaliseringsstyrelsens hjemmel til midlertidigt at opbevare meddelelser på vegne af offentlige afsendere præciseres i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

Desuden opbevarer Digitaliseringsstyrelsen et stort antal meddelelser, som er sendt og modtaget, før Digitaliseringsstyrelsen hjemtog det strategiske ejerskab og den fulde beslutningskompetence for Digital Post-løsningen.

UDKAST

Det skete den 1. januar 2021 med vedtagelsen af § 2, stk. 2, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Vedtagelsen af bestemmelsen medførte, at Digitaliseringsstyrelsen ikke som udgangspunkt skulle fungere som databehandler for opbevaringen af meddelelser for offentlige afsendere, hvorved de offentlige afsendere selv blev ansvarlige for opbevaringen. I forbindelse med overgangen til den nye løsning ønskede Digitaliseringsstyrelsen at sikre, at borgere og juridiske enheder ikke oplevede problemer ved overgangen. Derfor blev alle meddelelser, der var modtaget i den gamle løsning før lovens ikrafttrædelse i 2021, flyttet fra den daværende løsning til den nye og gjort tilgængelige for de offentlige afsendere i virk.dk, som er en offentlig visningsklient, hvorfra juridiske enheder kan tilgå meddelelser. Det var oprindeligt hensigten, at de offentlige afsendere efterfølgende skulle hente meddelelserne til egne systemer, men det er konstateret, at Digitaliseringsstyrelsen fortsat opbevarer et betydeligt antal meddelelser, der er modtaget før 2021.

Det skal i den forbindelse overvejes, hvad der skal ske med de meddelelser, som Digitaliseringsstyrelsen allerede opbevarer. Det er Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at der er risiko for, at en tvangslevering eller sletning af meddelelserne til de offentlige afsendere vil medføre, at meddelelserne går tabt. For at sikre, at borgere og juridiske enheder ikke lider tab, vurderer ministeriet derfor, at det er mest hensigtsmæssigt, at Digitaliseringsstyrelsen fortsat opbevarer meddelelserne. For at sikre, at opbevaringen sker på et udtrykkeligt grundlag, er det ministeriets vurdering, at der bør indsættes en hjemmel i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, der specifikt fastsætter, at Digitaliseringsstyrelsen må opbevare disse meddelelser. De offentlige afsendere kan på ethvert tidspunkt selv flytte eller slette de pågældende meddelelser.

Formålet med præciseringen af Digitaliseringsstyrelsens rolle som databehandler for opbevaring af offentlige afsenders meddelelser er at sikre en stabil adgang til meddelelser i Digital Post-løsningen, samtidig med at det overordnede dataansvar fortsat ligger hos de offentlige afsendere, der, som hovedregel, selv skal opbevare de meddelelser, de sender og modtager. Bestemmelsen skal understøtte en robust og fleksibel håndtering i situationer, hvor meddelelser ikke kan leveres til den offentlige afsender, herunder ved driftsforstyrrelser eller andre forhold, der hindrer leveringen.

Det kan give anledning til spørgsmål, hvorfor der er behov for en særskilt regulering af Digitaliseringsstyrelsens rolle som databehandler, når rollerne er fastlagt i databeskyttelsesforordningen. Den foreslåede bestemmelse har

UDKAST

ikke til formål at fravige eller ændre disse regler, men har som formål at præcisere rækkevidden af Digitaliseringsstyrelsens databehandleransvar i forlængelse af § 2 a, stk. 3 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

Denne præcisering danner samtidig grundlag for en udvidelse af ministerens bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om databehandlerforholdet ved bekendtgørelse, jf. § 2 a, stk. 5 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Ministeriet finder det mest hensigtsmæssigt, at Digitaliseringsstyrelsens rolle som databehandler fastsættes ved bekendtgørelse, da Digitaliseringsstyrelsen varetager denne rolle for et stort antal offentlige afsendere, hvilket i praksis gør, at det ikke er realistisk at basere ordningen på individuelle databehandleraftaler med hver enkelt offentlige afsender.

Som beskrevet ovenfor i afsnit 2.1.1. om gældende ret kan offentlige myndigheder være tilsluttet Digital Post-løsningen som juridiske enheder eller offentlige afsendere. Når en offentlig myndighed ændrer sin tilslutning fra juridisk enhed til offentlig afsender, må Digitaliseringsstyrelsen ikke længere opbevare meddelelser, som sendes eller modtages via Digital Post-løsningen på vegne af den pågældende, jf. § 2 a, stk. 3, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Indtil ændringen træder i kraft, er den offentlige myndighed imidlertid tilsluttet som juridisk enhed, og dermed må Digitaliseringsstyrelsen gerne opbevare meddelelser, som er sendt eller modtaget i Digital Post-løsningen for den juridiske enhed, jf. § 2 a, stk. 4 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

Spørgsmålet er derfor, om Digitaliseringsstyrelsen fortsat må opbevare meddelelser, som den offentlige afsender modtog, før myndigheden skiftede status fra juridisk enhed til offentlig afsender. Hverken lov om Digital Post fra offentlige afsendere eller bemærkningerne fra 2021, hvor bestemmelsen om databehandling på vegne af ”offentlige afsendere” blev indført, angiver, at en offentlig afsender skal slette eller flytte meddelelser, der er modtaget før overgangen. Det må derfor lægges til grund, at der ikke gælder et krav om, at offentlige afsendere skal slette eller flytte meddelelser, som de modtog, mens de var tilsluttet Digital Post-løsningen som juridiske enheder. Disse meddelelser kan derfor fortsat opbevares med hjemmel i § 2 a, stk. 4. Meddelelser, der modtages efter overgangen til offentlig afsender, opbevares derimod ikke af Digitaliseringsstyrelsen, jf. § 2 a, stk. 3, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

UDKAST

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny § 2 b, som giver Digitaliseringsstyrelsen hjemmel til at opbevare meddelelser på vegne af offentlige afsendere midlertidigt, når meddelelserne ikke kan leveres direkte til den offentlige afsender. Der er tale om en undtagelse til § 2 a, stk. 3 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, der fastlægger, at Digitaliseringsstyrelsen kun er databehandler for forsendelse af meddelelser via Digital Post-løsningen. Bestemmelsen vil således ikke ændre hovedreglen om, at offentlige afsendere selv skal opbevare de meddelelser, de sender og modtager via Digital Post-løsningen.

Af den foreslåede bestemmelse fremgår formuleringen ”meddelelser”. Det vil dog ikke spille nogen rolle for bestemmelsens anvendelse, om det er en enkelt eller flere meddelelser, der ikke kan leveres.

Derudover foreslås en ny § 2 c, som vil give Digitaliseringsstyrelsen hjemmel til fortsat at opbevare meddelelser, som allerede ved lovforslagets ikrafttrædelse er modtaget og opbevares af Digitaliseringsstyrelsen. Disse meddelelser vil kunne opbevares af Digitaliseringsstyrelsen, indtil de offentlige afsendere selv flytter eller sletter dem. Hjemlen vil få virkning for de meddelelser, som allerede er i Digitaliseringsstyrelsens varetægt ved lovens ikrafttrædelse.

Meddelelser, der modtages efter lovens ikrafttrædelse, og som ikke kan leveres, vil derimod kun blive opbevaret midlertidigt i overensstemmelse med den foreslåede § 2 b.

Den foreslåede ordning vil medføre, at den nuværende § 2 a, stk. 5, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, som fastsætter forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministerens mulighed for at fastsætte regler om Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger som databehandler, bør udvides, så bemyndigelsen også vil omfatte Digitaliseringsstyrelsens behandling som databehandler efter de foreslåede §§ 2 b og 2 c. Bemyndigelsen er ved lovforslagets fremsættelse udmøntet i bekendtgørelse nr. 2019 af 29. oktober 2021 om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med behandlingen af personoplysninger i forbindelse med forsendelse af digital post fra offentlige afsendere, som ligeledes skal tilrettes efter lovens ikrafttræden, så den harmoniseres med de foreslåede lovændringer.

UDKAST

2.2. Frivillig tilslutning til Digital Post for grønlandske juridiske enheder

2.2.1. Gældende ret

I medfør af § 3, stk. 2 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere skal alle juridiske enheder med cvr-nummer, jf. lov om Det Centrale Virksomhedsregister tilsluttes Digital Post, medmindre den juridiske enhed fritages for tilslutning, jf. § 5, stk. 4, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Juridiske enheder, der er blevet fritaget fra Digital Post, kan på ethvert tidspunkt lade sig tilslutte Digital Post igen i medfør af § 4, stk. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Efter gældende ret er det ikke muligt for juridiske enheder at tilslutte sig Digital Post, hvis den juridiske enhed ikke har været omfattet obligatorisk tilslutning i medfør af § 3, stk. 2, i lov om Digital Post og dermed heller ikke frivilligt kan tilslutte sig Digital Post-løsningen efter § 4, stk. 1 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

Det følger desuden af § 13 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, at loven ikke omfatter Grønland og Færøerne. Det medfører, at grønlandske virksomheder, der er registreret i CVR-registeret, ikke er omfattet obligatorisk tilslutning i medfør af § 3, stk. 2, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

2.2.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser
Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet har løbende modtaget henvendelser fra den grønlandske digitaliseringsstyrelse (DIA), som på vegne af grønlandske virksomheder har anmodet om at blive tilsluttet den danske Digital Post-løsning med henblik på kommunikation med danske offentlige myndigheder.

Grønlandske virksomheder kan i dag ikke tilslutte sig Digital Post-løsningen, hvilket medfører, at de må kommunikere med danske offentlige myndigheder via fysisk post, e-mail eller de selvbetjenings- og kommunikationssystemer, som den enkelte offentlige myndighed stiller til rådighed.

Dette medfører, at de grønlandske virksomheder og de offentlige afsendere skal anvende flere forskellige kanaler til modtagelse af meddelelser. Kommunikationen kan derfor være administrativt tung og forbundet med høje omkostninger til porto, når den foregår via fysisk post. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet vurderer på den baggrund, at der er behov for, at grønlandske virksomheder får mulighed for at tilslutte sig Digital

UDKAST

Post-løsningen med henblik på at kommunikere med danske offentlige afsendere.

Det bemærkes, at grønlandske virksomheder betegnes som ”grønlandske juridiske enheder” i bestemmelsens ordlyd, mens betegnelsen ”grønlandske virksomheder” anvendes i bemærkningerne. Begreberne anvendes i det følgende synonymt.

Danmark har ikke lovgivningskompetence over for Grønland, herunder grønlandske virksomheder, og Forsknings- Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet kan derfor ikke fastsætte regler om direkte tilslutning af grønlandske virksomheder til Digital Post-løsningen ved lov. Det må imidlertid følge af den almindelige aftalefrihed, at grønlandske virksomheder frit kan indgå aftale om anvendelse af en digital kommunikationsløsning. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet vurderer derfor, at det bør være muligt at indgå en aftale med de grønlandske virksomheder om anvendelse af Digital Post-løsning.

En aftale mellem Digitaliseringsstyrelsen og en grønlandsk virksomhed vil imidlertid alene regulere kommunikationen mellem disse to parter. En sådan aftale vil således ikke give andre offentlige afsendere, der er tilsluttet Digital Post-løsningen, adgang til at kommunikere med de pågældende virksomheder via Digital Post-løsningen. Digitaliseringsstyrelsen kan derfor ikke etablere en ordning, der regulerer offentlige afsenderes adgang til at anvende Digital Post-løsning, alene på et aftaleretligt grundlag.

Det vurderes derfor, at det er nødvendigt at fastsætte udtrykkelig hjemmel i lov om Digital Post fra offentlige afsendere for at tilvejebringe det retlige grundlag for ordningen, så alle offentlige afsendere kan anvende Digital Post-løsningen til at kommunikere med grønlandske virksomheder.

De grønlandske virksomheder vil ikke blive omfattet af lov om Digital Post fra offentlige afsendere, men vil i stedet blive tilsluttet på grundlag af den aftale, der indgås i forbindelse med en eventuel tilslutning.

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.1. Frivillig tilslutning for grønlandske juridiske enheder

Det foreslås, at grønlandske juridiske enheder skal kunne tilslutte sig Digital Post frivilligt med henblik på at kunne kommunikere med offentlige afsendere. De grønlandske juridiske enheder, som kan blive tilsluttet Digital Post efter den foreslåede bestemmelse, vil adskille sig fra de juridiske enheder,

UDKAST

der er omfattet § 3, stk. 2 (obligatorisk tilslutning) og § 4, stk. 1 (frivillig tilslutning) i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

For at kunne blive tilsluttet den foreslåede ordning vil det være et krav, at den grønlandske virksomhed er registreret i CVR-registeret og har et elektronisk id, der giver adgang til Digital Post.

I Digital Post-løsningen er cvr-nummeret afgørende for at sikre ensartet og entydig identifikation af de juridiske enheder, der er tilsluttet løsningen. For at opretholde et højt sikkerhedsniveau baserer Digitaliseringsstyrelsen sig på opdateringer og notifikationer fra CVR-registeret. Kravet om registrering i CVR-registeret vil derfor blive videreført for grønlandske juridiske enheder, der tilslutter sig Digital Post-løsningen frivilligt efter den foreslåede bestemmelse. Kravet vil sikre, at de grønlandske juridiske enheder identificeres korrekt af Digital Post-løsningen, og at der hurtigt reageres på ændringer i virksomhedens status. I henhold til Inatsisartutlov nr. 33 af 28. november 2016 om registrering i Det Centrale Virksomhedsregister, er alle grønlandske juridiske enheder registreret i CVR-registeret.

Kravet om elektronisk id, der giver adgang til løsningen, vil ligeledes blive videreført for grønlandske virksomheders frivillige tilslutning, da det er den sikreste måde entydigt at sikre identiteten i forbindelse med login og forhindre, at uvedkommende kan få adgang til Digital Post-løsningen.

Disse krav til cvr-nummer og elektronisk id vil samlet set sikre, at tilslutningen vil kunne administreres korrekt, og at kommunikationen vil kunne foregå på en sikker og betryggende måde.

2.2.3.2. Tilslutning via aftale

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet foreslår, at tilslutningen af grønlandske juridiske enheder efter den foreslåede bestemmelse vil forudsætte indgåelse af en aftale mellem Digitaliseringsstyrelsen og virksomheden. Aftalen vil blive udformet af Digitaliseringsstyrelsen og vil fastlægge vilkår for tilslutning, anvendelse og opsigelse samt rettigheder og forpligtelser ved tilslutningen. Tilslutningen vil træde i kraft, når aftalen er indgået, og den enkelte grønlandske virksomhed vil kunne opsig sin tilslutning til enhver tid.

Det bemærkes, at hverken lov om Digital Post fra offentlige afsendere eller den indgåede aftale vil fastsætte regler om meddelelsernes indhold. Bestem-

UDKAST

melsen og aftalen vil alene medføre, at kommunikationen kan ske via Digital Post-løsningen. Dette følger principperne i lovforslaget (LFF 2012-04-13 nr. 160 Offentlig Digital Post) fra 2012 om tilslutning af udenlandske borgere, hvor det blev fastslået, at lovens bestemmelser vedrører formen og ikke indholdet af kommunikationen. Det vurderes i denne forbindelse som uproblematisk, at Digital Post-løsningen vil kunne anvendes til kommunikation med grønlandske juridiske enheder, så længe de offentlige afsendere alene kommunikerer vedrørende forhold, som de har kompetence til at kommunikere om.

2.3. Tredjemands adgang til Digital Post

2.3.1. Gældende ret

Efter § 6, stk. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere kan tilsluttede fysiske personer og juridiske enheder ved rettighedsstyring give andre læseadgang til meddelelser, der er modtaget eller afsendt i postløsningen, medmindre dette er udelukket efter anden lovgivning.

Det fremgår af lovforslaget til lov om Digital Post (lovforslag nr. L 160, folketingstidende 2011-2012, tillæg A, side 12-13), at en sådan læseadgang alene giver adgang til at læse meddelelser og ikke indebærer en fuldmagt til at kunne handle på vegne af den, som meddelelsen er sendt til.

Som følge af den tekniske udvikling er det desuden blevet muligt for tilsluttede fysiske personer og juridiske enheder at give andre adgang til at skrive, besvare og videresende meddelelser på deres vegne. Denne adgang betegnes læse- og skriveadgang, men er ikke reguleret ved lov. Det forudsættes i praksis, at postkassejer og adgangshaver indbyrdes aftaler, hvordan læse- og skriveadgangen kan anvendes, herunder om adgangshaveren kan handle på postkassejerens vegne. Læse- og skriveadgang er med andre ord ikke i sig selv en fuldmagt.

2.3.1.1. Fuldmagtsreglerne efter aftaleloven

De gældende regler om fuldmagt fremgår af aftalelovens kapitel II (LBKG nr. 193 af 2. marts 2016), der regulerer fuldmagter inden for formuerettens område. Reglerne giver adgang til repræsentation ved indgåelse af aftaler og andre retshandler af økonomisk karakter, men omfatter ikke repræsentation i personlige forhold.

Aftaleloven opstiller ikke formkrav for, hvordan en fuldmagt afgives. En fuldmagt kan således meddeles både mundtligt og skriftligt og kan tillige foreligge stiltiende. Spørgsmålet om, hvorvidt der er etableret en fuldmagt,

UDKAST

må afgøres efter aftalelovens almindelige regler om aftaleindgåelse samt de retsgrundsætninger, der er udviklet i praksis. Omfanget af en given fuldmagt beror på fuldmagtsgiverens erklæring, og det påhviler i udgangspunktet tredjemand at vurdere fuldmagtens rækkevidde ud fra de foreliggende oplysninger.

2.3.1.2. Fuldmagtsreglerne efter forvaltningsretten

Efter forvaltningslovens § 8 (LBKG nr. 433 af 22. april 2014) kan en part som udgangspunkt lade sig repræsentere eller bistå af andre under en sags behandling. Bestemmelsen finder primært anvendelse i afgørelsessager, men er udtryk for et almindeligt princip om, at den, der kommer i forbindelse med den offentlige forvaltning i almindelighed kan vælge at lade sig repræsentere eller bistå af andre.

En offentlig myndighed kan efter omstændighederne kræve, at parten medvirker personligt eller afskærer partsrepræsentation, hvis væsentlige hensyn taler herfor. Der er imidlertid ikke fastsat ensartede regler for, hvordan repræsentationsforhold dokumenteres i løbende digital kommunikation.

Det må dog udledes af de forvaltningsretlige regler, at en borger generelt har adgang til at give en anden person fuldmagt til at besvare spørgsmål vedrørende vedkommendes personlige forhold.

2.3.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser

I takt med den øgede anvendelse af Digital Post-løsningen som primær kommunikationskanal mellem offentlige myndigheder og hhv. borgere og juridiske enheder stiger behovet for, at særligt borgere kan få hjælp af pårørende eller andre til at håndtere kommunikationen i Digital Post-løsningen.

Ved lovforslagets fremsættelse er det muligt for en postkassejer at tildele tredjemand, for eksempel en pårørende, en læseadgang eller en læse- og skriveadgang i Digital Post-løsningen.

Da en læseadgang, jf. § 6, stk. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere ikke i sig selv giver andre muligheder end at tilgå og læse meddelelser, kan der sættes spørgsmålstejn ved, om det er nødvendigt at regulere denne adgang ved lov. Forholdet er ikke nærmere begrundet i bemærkningerne til § 6 i lovforslaget (lovforslag nr. L 160, Folketingstidende 2011-2012 tillæg A) eller behandlet i forbindelse med lovændringen i 2021 (lovforslag nr. L 47, Folketingstidende 2020-2021).

UDKAST

I dag er der samlet set mere end 250.000 borgere, som har tildelt andre læseadgang til deres digitale postkasser. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet vurderer derfor, at det vil være uhensigtsmæssigt at fjerne bestemmelsen fra lov om Digital Post fra offentlige afsendere, da det kan skabe tvivl om, hvorvidt funktionaliteten videreføres. Læseadgang foreslås derfor videreført i lov om Digital post fra offentlige afsendere.

Det er imidlertid Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at det ikke er nødvendigt at regulere juridiske enheders adgang til at tildele læseadgang til tredjemand, da dette under alle omstændigheder ligger inden for den juridiske enheds selvbestemmelsesret.

Det fremgår desuden af den gældende § 6, stk. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, at der kan gives en læseadgang ”medmindre det er udelukket efter anden lovgivning”. Det følger af det almindelige retsprincip om *lex specialis*, at en specifik lovregel går forud for en generel regel (*lex generalis*), når begge regler regulerer samme forhold. Princippet gælder generelt, og det vurderes derfor at være uden betydning, om dette fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen.

Det bemærkes i den forbindelse, at Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet ikke er bekendt med retsregler fastsat før vedtagelsen af lov om Digital Post fra offentlige afsendere, som efter *lex posterior*-princippet vil have forrang frem for § 6, stk. 1. På den baggrund vurderes det, at formuleringen ”medmindre det er udelukket efter anden lovgivning” ikke er nødvendig, og formuleringen foreslås derfor fjernet fra den gældende § 6, stk. 1.

Det fremgår af den gældende § 6, stk. 2, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, at finansministeren (nu: forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren) kan fastsætte regler om, at tildelingen af læseadgang skal ske på en anden måde end anført i stk. 1. Det foreliggende lovforslag indeholder ændringer vedrørende tildeling af læseadgang og en ny foreslået fuldmagtsadgang, som medfører behov for fastsættelse af mere tekniske regler om sådanne adgange. Derfor vurderer Digitaliseringsministeriet, at der af hensyn til lovens læsbarhed bør fastsættes en samlet bemyndigelsesbestemmelse, der regulerer ministerens mulighed for at fastsætte sådanne regler. Det er derfor ministeriets vurdering, at den gældende § 6, stk. 2 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere bør ophæves. I det følgende anvendes betegnelsen ”postkassejer” om den fysiske person eller juridiske enhed, der giver andre adgang til Digital Post, mens den, der får adgang til en andens Digital Post, betegnes som ”adgangshaver”.

UDKAST

For at sikre, at både postkasseejeren og adgangshaveren er opmærksomme på, at en tildelt læseadgang ikke automatisk udløber, men alene ophører, når parterne vælger at tilbagekalde den, vurderer ministeriet, at dette bør fremgå direkte af bestemmelsen. Det er således vurderingen, at der bør indsættes en ny § 6, stk. 2, hvorefter en læseadgang gælder, indtil den trækkes tilbage.

Der er desuden udviklet en adgangstype i Digital Post-løsningen, der betegnes ”læse- og skriveadgang”, som blev taget i brug i november 2024. Adgangen giver en postkassejer mulighed for at give en adgangshaver adgang til at læse, besvare og skrive meddelelser på postkassejerens vegne. Læse- og skriveadgang er oprettet for at sikre, at alle borgere som udgangspunkt har mulighed for at benytte Digital Post-løsningen til digital kommunikation, også selvom personen har vanskeligheder herved. Adgangen er imidlertid ikke reguleret i gældende ret, hvilket for borgere og offentlige afsendere har givet anledning til tvivl om, hvad adgangen kan og må anvendes til.

Efter gældende ret er der ikke noget til hinder for, at en person meddeler en anden fuldmagt til at tilgå og eventuelt besvare meddelelser i Digital Post-løsningen. En sådan fuldmagt kan meddeles inden for rammerne af de almindelige fuldmagsregler samt forvaltningsrettens principper om partsrepræsentation. Det beror imidlertid på en konkret aftale mellem parterne, i hvilket omfang en person med læse- og skriveadgang kan handle på postkassejerens vegne. Ved lovforslagets fremsættelse er der ikke krav om, at en eventuel fuldmagt indgået mellem parterne skal medsendes ved anvendelse af læse- og skriveadgang. Indholdet og rækkevidden af en sådan fuldmagt er derfor ikke synlig for de offentlige afsendere, som modtager henvendelser via Digital Post-løsningen.

På den baggrund vurderer ministeriet, at der er behov for at fastlægge en klar og objektiv ramme for, hvornår og inden for hvilke afgrænsede områder en person kan anses for at handle på postkassejerens vegne. Herved bortfalder behovet for, at fuldmagts indhold fastlægges og dokumenteres, og offentlige afsendere vil som udgangspunkt kunne lægge til grund, at der foreligger fuldmagt, når henvendelsen falder inden for de fastsatte områder. I det følgende anvendes betegnelsen ”fuldmagtsadgang” om den nye foreslåede ordning.

Ministeriet har overvejet, hvordan den foreslåede ordning skal forholde sig til allerede etablerede læse- og skriveadgange i Digital Post-løsningen. Den eksisterende læse- og skriveadgang anses ikke i sig selv for at ud-

UDKAST

gøre en fuldmagt. Det betyder, at den person, der har fået adgang, ikke automatisk kan optræde på postkasse ejerens vegne. Der gælder imidlertid ikke formkrav til, hvordan postkasse ejer og adgangshaver aftaler, at læse- og skriveadgangen skal anvendes. En sådan aftale skal foreligge, men kan indgås både skriftligt eller mundtligt.

Det er den enkelte offentlige afsender, der behandler henvendelsen, som vurderer, om der skal fremlægges en skriftlig fuldmagt, eller om det på anden måde kan dokumenteres, at adgangshaveren kan optræde på borgerens vegne. Ved vurdering kan den offentlige afsender blandt andet lægge vægt på, at borgeren selv har tildelt adgangshaveren læse- og skriveadgang.

Den foreslåede fuldmagtsadgang er imidlertid bredere end det, der normalt kan antages at følge af læse- og skriveadgang. De eksisterende læse- og skriveadgange kan derfor ikke uden videre konverteres til den nye fuldmagtsadgang. Det er ministeriets vurdering, at den foreslåede fuldmagtsadgang derfor bør etableres som et alternativ til den eksisterende læse- og skriveadgang.

Det er i øvrigt ministeriets vurdering, at den foreslåede ordning vil kunne medføre et faldende behov for at tildele læse- og skriveadgang. På den baggrund vurderer ministeriet, at det på et senere tidspunkt kan overvejes, om den gældende læse- og skriveadgang skal udfases. Det er ved lovforslagets fremsættelsen endnu ikke fastlagt, hvornår eller hvordan en eventuel udfasing bedst håndteres.

Det er desuden ministeriets vurdering, at det er overflødigt at regulere juridiske enheders adgang til at give tredjemand adgang til den juridiske enheds digitale postkasse, da dette allerede følger af den juridiske enheds selvbestemmelsesret. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at regulere juridiske enheders mulighed for at give andre adgang til Digital Post. Tværtimod vil en udtrykkelig regulering kunne skabe tvivl om, hvorvidt der gælder særlige regler for juridiske enheders mulighed for at give andre adgang til Digital Post.

Ministeriet vurderer derfor, at bestemmelsen om adgang til Digital Post alene bør regulere fysiske personers (borgeres) mulighed for at give andre adgang til sin Digital Post. Det er vurderingen, at denne ændring i bestemmelsens formulering ikke vil få betydning for juridiske enheder, da disse fortsat vil kunne give andre adgang til Digital Post som følge af deres selvbestemmelsesret. Efter de almindelige principper om fuldmagt vil en fysisk person også kunne give tredjemand adgang til Digital Post-løsningen. Det

UDKAST

vurderes imidlertid hensigtsmæssigt fortsat at regulere dette ved lov. Hjemlen skaber klarhed om retstilstanden og skal ses i sammenhæng med, at der allerede findes regulering på området.

I henhold til § 3, stk. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, skal alle fysiske personer, der er fyldt 15 år som udgangspunkt tilsluttes Digital Post-løsningen. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet har overvejet, om den nye fuldmagtsadgang skal kunne oprettes af 15-17-årige som er at betragte som mindreårige. Fuldmagtsadgangen forventes navnlig anvendt til dagligdagsforhold, herunder ændringer af tider i det offentlige og til besvarelse af opklarende spørgsmål. Da den nye ordning også kan indebære handlinger af mere indgribende karakter, har det været overvejet, om fuldmagtsadgangen bør begrænses for mindreårige.

Folketingets ombudsmand anfører om partsrepræsentation i sin myndighedsguide, at en partsrepræsentant i visse tilfælde kan ifalde straf- og erstatningsansvar, og at det derfor normalt kan kræves, at repræsentanten er myndig. Ombudsmanden anfører endvidere, at dette udgangspunkt som regel ikke gælder for personer, der blot bistår parten. Der kan dog være regler i særlovgivningen, som begrænser adgangen til at være repræsentant eller bisidder for en part.

Den foreslåede fuldmagtsadgang adskiller sig fra klassisk partsrepræsentation, idet postkaseejerens fortsat selv vil have adgang til og kunne kommunikere via Digital Post-løsningen parallelt med adgangshaveren. Fuldmagtsadgangen vil således ikke medføre, at postkaseejerens egen adgang til at handle eller kommunikere med offentlige myndigheder afskæres, og kommunikationen vil foregå via postkaseejerens egen digitale postkasse. Postkaseejerens vil fortsat selv kunne foretage dispositioner parallelt med fuldmagtsadgangen. Ordningen vil dermed adskille sig fra tilfælde, hvor en partsrepræsentant i praksis overtager korrespondancen med myndigheden. Fuldmagtsadgangen vil alene indebære en supplerende adgang for tredjemand til at handle på vegne af postkaseejerens. Da den nye ordning blandt andet vil give adgangshaver mulighed for at foretage dispositioner på vegne af postkaseejerens, herunder besvare partshøringer og indgive ansøgninger, kan det dog ikke udelukkes, at der vil kunne opstå situationer, hvor en mindreåriges varetagelse af sådanne funktioner kan give anledning til betænkelighed, og at adgangshaveren i visse situationer funktionelt vil optræde som partsrepræsentant. Det bemærkes i den forbindelse, at offentlige myndigheder som udgangspunkt vil kunne lægge handlinger foretaget inden for ordningen til

UDKAST

grund, medmindre der foreligger klare og konkrete omstændigheder, som giver anledning til tvivl om handlingen eller fuldmagtsforholdet.

Forslaget om tredjemands adgang til Digital Post-løsningen indgår som led i Digitaliseringsstyrelsens arbejde med at sikre, at digitale løsninger kan anvendes af borgere med forskellige digitale kompetencer og behov, herunder ved at give mulighed for, at blandt andet pårørende eller andre kan bistå i den digitale kommunikation med det offentlige. Ordningen bygger på de samme hensyn, som blandt andet ligger til grund for løsningen om Digital Fuldmagt.

Læseadgang, læse- og skriveadgang samt den foreslåede fuldmagtsadgang forudsætter i udgangspunktet både postkasse ejerens og adgangshaverens samtykke. Disse adgange vil efter omstændighederne desuden kunne oprettes på andet grundlag end postkasse ejerens samtykke. Eksempelvis vil et fuldt dækkende værgemål, der omfatter både økonomiske og personlige forhold, efter omstændighederne kunne danne grundlag for, at en værge får en fuldmagtsadgang til Digital Post-løsningen. Oprettelsen af disse adgange forudsætter imidlertid, at der fremvises dokumentation for grundlaget for oprettelsen af adgang eksempelvis en værgeattest eller en fremtidsfuldmagt. Disse adgange kan derfor ved lovforslagets fremsættelse ikke oprettes automatisk i Digital Post-løsningen.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet vurderer derfor, at der er behov for, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at der i særlige tilfælde kan oprettes læseadgang eller fuldmagtsadgang til Digital Post-løsningen ved personligt fremmøde i kommunen, når postkasse ejeren ikke selv er i stand til at give samtykke. Oprettelsen af adgang vil kræve at der foreligger et andet gyldigt retsgrundlag efter gældende lovgivning, som kan danne grundlag for adgangen.

Det forudsættes i den forbindelse, at enhver adgang til Digital Post-løsningen respekterer borgerens ret til privatliv, herunder retten til fortrolig korrespondance, og at oprettelsen af en sådan adgang derfor alene kan ske, når der foreligger fornøden hjemmel i lov.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Med forslaget om tredjemands adgang til Digital Post foreslår Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet, at den gældende læseadgang videreføres i § 6, stk. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, og at der indføres en ny adgangstype, der giver postkasse ejere mulighed for at

UDKAST

tildele tredjemand, for eksempel en nærtstående, fuldmagtsadgang til at handle på deres vegne i Digital Post-løsningen.

Betegnelsen for den nye fuldmagtsadgang er ikke fastlagt, men dette vil ske samtidig med, at ordningen træder i kraft. I det følgende betegnes den nye ordning som fuldmagtsadgang.

2.3.3.1. Læseadgang

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet foreslår, at den nuværende læseadgang i § 6, stk. 1 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere videreføres. Det foreslås, at den nuværende formulering af bestemmelsen simplificeres, herunder at overflødige formuleringer fjernes fra bestemmelsens ordlyd.

Det foreslås, at bestemmelsen alene bør regulere borgeres (fysiske persons) adgang til at give tredjemand læseadgang. Det foreslås derfor, at det fremover kun vil fremgå, at fysiske personer (dvs. borgere) kan give læseadgang til andre. Ændringen vil ikke berøre juridiske enheder, idet juridiske enheder fortsat kan tildele læseadgang i Digital Post-løsningen i kraft af deres selvbestemmelsesret og derfor ikke har behov for selvstændig lovhjemmel. Det bemærkes i den sammenhæng, at en borger kan give læseadgang til en anden borger eller til en juridisk enhed. Bestemmelsens nye formulering er således ikke til hinder for, at juridiske enheder kan få læseadgang til en borgers Digital Post.

Der henvises i øvrigt til Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser i afsnit 2.3.2. ovenfor.

2.3.3.2. Tilføjelse af fuldmagtsadgang

Det foreslås, at der etableres en ordning, hvorefter borgere kan give tredjemand, for eksempel en nærtstående, eksplicit fuldmagt til at foretage nærmere specificerede handlinger i Digital Post-løsningen. Fuldmagten vil blive givet via en ny type adgang, som vil have et nærmere specificeret indhold, herunder mulighed for at besvare meddelelser og afgive oplysninger på vegne af postkaseejereren. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 8.

Den nye ordning (fuldmagtsadgang) vil ikke være til hinder for, at en postkaseejer og en adgangshaver kan udarbejde deres egen fuldmagt, der dækker andre forhold eller giver en bredere fuldmagt end den foreslåede. Fuldmagten kan vedhæftes en meddelelse, der sendes via Digital Post-løsningen.

UDKAST

I de tilfælde vil den vedhæftede fuldmagts rækkevidde afhænge af en konkret vurdering af indholdet i den pågældende fuldmagt.

Den nye fuldmagtsadgang er ikke tænkt som et alternativ til værgemålsordningen eller ordningen om fremtidsfuldmagter. I modsætning til disse ordninger indebærer fuldmagtsadgangen ikke en begrænsning af postkasseejers retlige handleevne, idet postkasseejeren uanset, at en anden har fået fuldmagtsadgang, fortsat selv kan besvare meddelelser modtaget i den digitale postkasse.

Hvis en handling ligger uden for fuldmagtsadgangen rækkevidde, eller hvis der foreligger klare og konkrete omstændigheder, der giver anledning til tvivl om, hvorvidt adgangshaveren handler i overensstemmelse med postkasseejers interesser, bør den offentlige afsender reagere. I sådanne situationer finder de almindelige regler om myndigheders ansvar anvendelse. Det indebærer, at en myndighed kan ifalde ansvar, hvis den har handlet uforvarsligt, eksempelvis ved at se bort fra tydelige tegn på misbrug eller ved at lægge en disposition til grund, som klart ligger uden for den bemyndigelse, der følger af ordningen. Vurderingen vil bero på de konkrete omstændigheder.

Det er desuden Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at også mindreårige bør kunne tildele eller få tildelt en fuldmagtsadgang. Der er herved lagt vægt på, at der i praksis typisk vil være tale om enten mindreårige, der bistår deres forældre, eller mindreårige, som modtager støtte fra deres forældre i kontakten med offentlige myndigheder.

I tilfælde, hvor både postkasseejeren og adgangshaveren foretager handlinger inden for rammerne af ordningen, kan der opstå situationer, hvor handlingerne ikke er indbyrdes overensstemmende. Som følge af, at begge parter har adgang til og kan handle i den samme digitale postkasse, er det nødvendigt at fastlægge et udgangspunkt for, hvilken disposition den offentlige afsender kan lægge til grund.

Den offentlige afsender vil derfor som udgangspunkt kunne lægge den senest foretagne rettidige handling til grund, forudsat at handlingen er foretaget inden for den registrerede adgang.

Postkasseejeren vil til enhver tid kunne tilbagekalde en meddelt adgang med virkning for fremtidige handlinger, hvorefter adgangshaverens handlemuligheder ophører. Indtil en adgang er tilbagekaldt, vil offentlige

UDKAST

afsendere som udgangspunkt kunne støtte ret på handlinger foretaget inden for den registrerede adgang, medmindre der foreligger konkrete omstændigheder, der giver anledning til mistanke om misbrug eller åbenbar uoverensstemmelse mellem parternes tilkendegivelser.

Den foreslåede ordning vil ikke ændre ved de almindelige regler om, hvornår meddelelser i Digital Post-løsningen anses for at være kommet frem.

2.3.3.3. Bemyndigelsesbestemmelsen

Det foreslås med § 6 b, stk. 1, at forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren gives bemyndigelse til at fastsætte regler om oprettelse, ændring og nedlæggelse af læseadgang og den nye fuldmagtsadgang. Bestemmelsen skal erstatte den gældende bemyndigelse i § 6, stk. 2, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

2.3.3.4. Tildeling af fuldmagtsadgang til tredjemand uden samtykke

Det foreslås desuden, at forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren kan bemyndiges til at fastsætte regler om, at der i særlige tilfælde kan oprettes læseadgang eller fuldmagtsadgang til Digital Post-løsningen ved personligt fremmøde i kommunen i tilfælde, hvor postkasseejereren ikke selv er i stand til at give samtykke, og når der foreligger et andet gyldigt retsgrundlag i henhold til gældende lovgivning, der kan danne grundlag for adgangen.

Der vil ikke kunne oprettes adgang på grundlag af en interesseafvejning alene. Oprettelsen af adgang forudsætter, at der foreligger et selvstændigt retsgrundlag i anden lovgivning, herunder eksempelvis forældreansvarsloven, værgemålsloven eller en gyldig fremtidsfuldmagt. Etablering af adgang efter den foreslåede bestemmelse, vil desuden forudsætte, at postkasseejereren ikke selv retligt kan samtykke, og at adgang til meddelelser i Digital Post er nødvendig for, at den pågældende, der anmoder om adgang, kan varetage de opgaver eller funktioner, der følger af det pågældende retsgrundlag.

Denne mulighed vurderes relevant i flere tilfælde, herunder hvor en person er under fuldt dækkende værgemål. Adgangen kan desuden være relevant i de tilfælde, hvor en mindreårig med kognitive funktionsnedsættelser ikke er i stand til at tage vare på sig selv. I disse tilfælde vil forældre efter en konkret vurdering kunne få læseadgang eller fuldmagtsadgang med hjemmel i forældreansvarsloven. Oprettelsen af adgangen vil dog i alle tilfælde kræve, at der foretages en konkret vurdering, samt at adgangen sker med hjemmel i særlov.

UDKAST

Adgangen vil skulle respektere de krav og betingelser, der følger af den relevante særlovgivning, herunder krav om dokumentation som eksempelvis værgebeskikkelse, lægeerklæring eller anden tilsvarende dokumentation.

Ordningen vil indebære, at der i visse situationer kan etableres adgang til Digital Post uden postkaseejerens samtykke. Ordningen vurderes at være nødvendig for at imødekomme væsentlige og tilbagevendende udfordringer i den offentlige sagsbehandling for personer med betydelige funktionsnedsættelser, som ikke selv kan varetage deres digitale kommunikation med det offentlige.

Det er Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at tildeling af adgang på et andet retsligt grundlag end postkaseejerens samtykke vil udgøre faktisk forvaltningsvirksomhed, da der ikke er tale om en afgørelse, som fastlægger gældende ret. Oprettelsen hviler derimod på det retsgrundlag, som den pågældende anmoder om adgang efter. Et afslag på adgang vil efter omstændighederne kunne udgøre en forvaltningsretlig afgørelse.

Ophævelse af adgange etableret i medfør af bestemmelsen vil kunne ske efter almindelige forvaltningsretlige principper, herunder hvis forudsætningerne for adgangen ikke længere er til stede, hvis adgangen er etableret på et forkert grundlag, eller hvis postkaseejereren igen er i stand til at varetage sin digitale kommunikation.

2.4. Sletning af meddelelser i særlige tilfælde

2.4.1. Gældende ret

En meddelelse, der sendes via Digital Post-løsningen (herefter løsningen) fra en offentlig afsender, anses for at være kommet frem, når meddelelsen er tilgængelig for adressaten i løsningen. Levering via løsningen sidestilles dermed med levering af et fysisk brev i adressatens fysiske postkasse. Efter levering ophører den offentlige afsenders rådighed over meddelelsen, og afsenderen kan herefter hverken disponere over meddelelsen eller få oplysninger om, hvorvidt meddelelsen er læst, slettet eller i øvrigt behandlet af modtageren, jf. § 10 i lovforslag nr. L 160, Folketingstidende 2011-2012, tillæg A, s. 10.

Efter § 72 i Danmarks Riges Grundlov (herefter grundloven) er indgreb i meddelelseshemmeligheden, herunder undersøgelse og beslaglæggelse af breve og andre papirer, betinget af retskendelse, medmindre andet er hjemlet

UDKAST

ved lov. Sletning af en meddelelse i løsningen, som er kommet frem til adressaten, indebærer en endelig rådighedsberøvelse og må efter sin karakter sidestilles med beslaglæggelse.

Efter lovbekendtgørelse nr. 1121 af 12. november 2019 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (herafter tvangsindgrebsloven) udgør beslaglæggelse af et brev et tvangsindgreb uden for strafferetsplejen, der medfører, at tvangsindgrebslovens kapitel 2 og 3 skal iagttages i forbindelse med sletningen.

2.4.2. Forsknings- Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser
Digitaliseringsstyrelsen modtager mellem 5-10 henvendelser hvert år fra offentlige afsendere, som ved en fejl har sendt meddelelser, som har et indhold, som den, der har modtaget en meddelelse, ikke må få kendskab til. Som eksempler på sådanne situationer kan blandt andet nævnes:

- En kommune havde i forbindelse med en aktindsigtsanmodning ved en fejl videregivet en beskyttet adresse til en ekspartner. Ekspartneren, som på tidspunktet var varetægtsfængslet for vold mod den anden part, modtog dermed oplysninger om den nye hemmelig bopæl, som vedkommende ikke måtte få kendskab til.
- En mindreårig havde afgivet forklaring i et børne- og ungdomsråd om æresrelateret vold begået af forældrene. Ved en fejl blev et referat af forklaringen sendt til den mindreåriges forældre via Digital Post-løsningen.

Det er Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets vurdering, at selvom det samlede antal af meddelelser, der falder ind under disse situationer, er lavt sammenlignet med det samlede antal sendte meddelelser i Digital Post-løsningen, er der tale om så alvorlige tilfælde, at det er nødvendigt at give mulighed for at intervenere og slette meddelelserne for at afværge konkret fare.

Det er Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets opfattelse, at der er behov for, at meddelelser, som er kommet frem i Digital Post-løsningen, undtagelsesvist kan slettes, hvis oplysningerne i meddelelsen ikke må gøres tilgængelige for adressaten, som har fået meddelelsen, fordi oplysningerne kan indebære en konkret og alvorlig fare for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed. Dette gælder både, hvor meddelelsen er sendt til den tiltænkte adressat, men ved en fejl indeholder oplysninger, som

UDKAST

adressaten ikke må få kendskab til, og hvor meddelelsen ved en fejl er adresseret forkert og derfor er sendt til en adressat, som ikke må få kendskab til oplysninger i meddelelsen.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet lægger vægt på, at der vil være tale om en undtagelsesordning, der alene finder anvendelse, hvor mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at afværge den pågældende risiko. Ordningen skal ses som en undtagelse til det grundlæggende princip i lov om Digital Post fra offentlige afsendere om, at meddelelser efter leveringen tilhører modtageren, jf. § 10 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet har i forbindelse med lovforslaget overvejet forholdet til grundlovens § 72. Det vurderes, at der er behov for en udtrykkelig lovhjemmel til at kunne foretage sletning i de omfattede tilfælde, da indgrebet indebærer en rådighedsberøvelse af allerede leverede meddelelser. Det er i den sammenhæng vurderingen, at sletning af meddelelser i disse situationer skal ske så hurtigt som muligt, og at krav om forudgående retskendelse vil kunne gøre det vanskeligt at kunne gribe hurtigt ind.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny § 10 e i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

Bestemmelsen vil give offentlige afsendere mulighed for at bestemme, at Digitaliseringsstyrelsen skal slette meddelelser, der er kommet frem, jf. § 10, når undladelse af sletning kan indebære en konkret og alvorlig fare for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed.

Den foreslåede bestemmelse vil alene finde anvendelse i særlige tilfælde, hvor mindre indgribende foranstaltninger ikke vil være tilstrækkelige og vil udgøre en undtagelse til § 17, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 2017 af 29. oktober om forvaltning af Digital Post fra offentlige afsendere, der fastslår, at meddelelser, der er kommet til adressaten kun kan slettes af vedkommende selv.

Indgrebet vil kunne gennemføres uden forudgående retskendelse i medfør af den foreslåede hjemmel. Indgrebet vil skulle ske i overensstemmelse med tvangsindgrebsloven (LBK nr. 1121 af 12. november 2019 om retssikkerheds ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter),

UDKAST

herunder kravene om proportionalitet, skånsom gennemførelse, notatpligt og, som udgangspunkt, forudgående underretning, medmindre betingelser for undtagelse herfor er opfyldt.

Det vil være den offentlige afsender, der vurderer, om der kan ske sletning efter den foreslåede bestemmelse. Dette skyldes, at det alene er den offentlige afsender, der har kendskab til meddelelsens indhold og til rette adressat af meddelelsen.

Digitaliseringsstyrelsen vil alene varetage den tekniske gennemførelse af sletningen som led i driften af Digital Post-løsningen og vil ikke foretage en selvstændig vurdering af, om betingelserne for sletning er opfyldt.

Som følge heraf vil ansvaret for, at betingelserne for sletning er opfyldt, i udgangspunktet påhvile den offentlige afsender, herunder i forhold til anvendelsen af den foreslåede bestemmelse, tvangsindgrebsloven og de almindelige forvaltningsretlige principper.

2.5. Anordningshjemmel

2.5.1. Gældende ret

Lov om Digital Post fra offentlige afsendere finder i dag ikke anvendelse på Færøerne og i Grønland, hvilket fremgår af lovens § 13. Denne bestemmelse har også virkning for de danske rigsmyndigheder på Færøerne og i Grønland, uanset at der er tale om danske myndigheder, da de geografisk er lokaliseret i disse områder.

2.5.2. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriets overvejelser
Rigsmyndighederne oplever et stigende behov for at kunne kommunikere med borgere og juridiske enheder i Danmark. Således har for eksempel Domstolsstyrelsen udtrykt ønske om, at retterne på Færøerne og i Grønland kan kommunikere med danske borgere og juridiske enheder via den danske Digital Post-løsning. I dag foregår kommunikationen via andre kanaler, herunder e-mail og fysisk post, hvilket både kan være dyrt og medføre en længere sagsbehandlingstid.

2.5.3. Den foreslåede ordning

På denne baggrund foreslår Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet, at det bliver muligt at sætte lov om Digital Post fra offentlige afsendere i kraft for rigsmyndighederne på Færøerne og i Grønland.

Det er vurderet, at lov om Digital Post fra offentlige afsendere indeholder forhold, herunder databeskyttelsesretlige, der indebærer, at lov om Digital

UDKAST

Post fra offentlige afsendere ikke bør træde direkte i kraft for Færøerne og Grønland, men derimod vil kræve visse tilpasninger.

På den baggrund vurderes det, at der bør udarbejdes en anordningshjemmel i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, der gør det muligt at sætte lov om Digital Post fra offentlige afsendere i kraft med de ændringer, som de grønlandske og færøske forhold tilsiger. Det bemærkes, at lovforslaget alene berører rigsmyndighederne på Færøerne og i Grønland. Færøske og grønlandske myndigheder vil dermed ikke blive påvirket af lovændringen.

3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen

Lovforslaget vedrører lov om Digital Post fra offentlige afsendere (nr. 686 af 15. april 2021), som regulerer forsendelse af meddelelser mellem offentlige myndigheder og fysiske personer (herefter borgere) og virksomheder.

Lovforslagets første del vil medføre en udvidelse af Digitaliseringsstyrelsens ansvar som databehandler for offentlige afsendere. Det foreslås imidlertid, at Digitaliseringsstyrelsen også bliver databehandler for opbevaringen af de meddelelser, som ikke kan leveres for eksempel på grund af fejl, og som derfor opbevares i løsningen, samt for de meddelelser, som Digitaliseringsstyrelsen har modtaget og opbevarer, inden lovforslaget træder i kraft. Bekendtgørelse nr. 2019 af 29. oktober 2021 om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med behandlingen af personoplysninger i forbindelse med forsendelse af digital post fra offentlige afsendere, som regulerer Digitaliseringsstyrelsens rolle som databehandler for offentlige afsendere vil blive opdateret efter lovforslagets vedtagelse.

I lovforslagets anden del foreslås det, at grønlandske juridiske enheder får mulighed for at tilslutte sig Digital Post-løsningen med henblik på kommunikation med danske offentlige afsendere. Bestemmelsen vil medføre udveksling af meddelelser via Digital Post-løsningen mellem offentlige afsendere i Danmark og grønlandske virksomheder. Ved lovforslagets fremsættelse er Grønland ikke medlem af EU og er derfor ikke underlagt databeskyttelsesforordningen. Der er ikke af EU-kommissionen truffet en tilstrækkelighedsafgørelse om Grønland efter databeskyttelsesforordningens artikel 45, stk. 3, og Grønland betragtes derfor som et tredjeland i databeskyttelsesretlig sammenhæng. Der skal derfor sikres et overførselsgrundlag ved overførsel af personoplysninger til Grønland.

Af lovforslagets tredje del vedrørende læseadgang og fuldmagtsadgang bemærkes det, at ordningen indebærer, at borgere kan give andre adgang til at læse eller handle på deres vegne i Digital Post-løsningen. Da borgere i denne

UDKAST

sammenhæng må antages at behandle personoplysninger som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, vil forholdet som udgangspunkt falde uden for databeskyttelsesforordningens anvendelsesområde, jf. artikel 2, stk. 2, litra c. Hvis læseadgang eller fuldmagtsadgang gives til en juridisk enhed, vil denne efter en konkret vurdering være omfattet databeskyttelsesreglerne. Det påhviler i disse tilfælde den juridiske enhed selv at sikre overholdelse af databeskyttelsesreglerne.

I lovforslagets fjerde del foreslås det, at Digitaliseringsstyrelsen under særlige omstændigheder skal kunne slette en meddelelse, der allerede er leveret i Digital Post-løsningen. Efter leveringen vil Digitaliseringsstyrelsen som udgangspunkt ikke længere være databehandler i relation til den konkrete meddelelse. I de tilfælde, hvor Digitaliseringsstyrelsen foretager sletning, vil dette ske efter skriftlig instruks fra den offentlige afsender, som har sendt meddelelsen. Digitaliseringsstyrelsen vil i disse tilfælde derfor være at side stille med en databehandler, idet Digitaliseringsstyrelsen ikke selv træffer beslutning om, hvorvidt eller hvornår en meddelelse skal slettes. Det påhviler derfor den offentlige afsender, der instruerer om sletning, at sikre overholdelse af databeskyttelsesreglerne i den forbindelse.

Lovforslagets femte del indeholder et forslag, der skal gøre det muligt for rigsmyndighederne på Færøerne og i Grønland at anvende Digital Post-løsningen til kommunikation med borgere og juridiske enheder, der er tilsluttet den danske Digital Post-løsning. Med lovforslaget indføres en anordningshjemmel, som medfører, at lov om Digital Post fra offentlige afsendere kan sættes i kraft med de ændringer, som grønlandske og færøske forhold tilsiger på et senere tidspunkt. Ved ikraftsættelse vil der skulle foretages en nærmere vurdering af de databeskyttelsesretlige forhold, herunder i lyset af, at Grønland og Færøerne ved lovforslagets fremsættelse ikke er medlem af EU og derfor ikke er underlagt databeskyttelsesforordningen. Der er ikke af Europa-kommissionen truffet en tilstrækkelighedsafgørelse om Grønland eller rigsmyndighederne på Færøerne efter databeskyttelsesforordningens artikel 45, stk. 3. Dette indebærer, at der i givet fald vil skulle sikres et gyldigt overførselsgrundlag efter databeskyttelsesforordningens kapitel V.

Det er ministeriets vurdering, at lovforslaget på de enkelte punkter overholder de gældende databeskyttelsesretlige regler, herunder databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

4. Forholdet til forvaltningsretten

Lovforslaget indeholder en række ændringer vedrørende Digital Post-løsningen, herunder en ordning om fuldmagtsbaseret adgang til den digitale

UDKAST

postkasse. Ordningen har ikke til hensigt at ændre de almindelige forvaltningsretlige regler om partsrepræsentation og bistand i sager hos offentlige myndigheder.

Ordningen indebærer, at en borger kan give en anden person adgang til at den digitale postkasse inden for nærmere fastsatte rammer. Handlinger foretaget inden for disse rammer sidestilles med handlinger foretaget af postkasseejeren selv. Ordningen regulerer alene adgangen til og anvendelsen af Digital Post-løsningen og ændrer ikke på, hvornår der foreligger partsrepræsentation efter almindelige forvaltningsretlige principper.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslagets anden del om frivillig tilslutning til Digital Post for grønlandske virksomheder (juridiske enheder) vil medføre marginale positive økonomiske konsekvenser for offentlige afsendere, der vil kunne kommunikere med disse via Digital Post-løsningen. Lovforslaget forventes at kunne nedsætte sagsbehandlingstiden samt portoudgifter forbundet med fremsendelse af fysisk post til de grønlandske virksomheder, der vælger at gøre brug af ordningen. De økonomiske konsekvenser af dette kan ikke kvantificeres nærmere, da det blandt andet vil afhænge af antallet af virksomheder, der vælger at tilslutte sig frivilligt, samt mængden af meddelelser, der fremover ikke vil skulle sende fysisk.

Digitaliseringsstyrelsen afholder eventuelle udgifter til tilpasning af Digital Post-løsningen som følge af lovforslaget inden for eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslaget vurderes i begrænset omfang at medføre økonomiske konsekvenser for offentlige myndigheder, da der i forbindelse med den nye adgang, fuldmagtsadgang, forventes at skulle ske tilpasning i sagsgangene hos offentlige myndigheder. Omvendt vurderes forslaget også medføre, at for eksempel kommuner i mindre grad end nu vil være nødsaget til at indhente fuldmagter manuelt, når borgere får hjælp til Digital Post.

Lovforslaget vurderes i øvrigt ikke at medføre økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner. Lovforslaget vurderes heller ikke at have implementeringskonsekvenser for stat, regioner og kommuner.

Det vurderes, at lovforslaget lever op til principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

UDKAST

Særligt lever lovforslaget op til princip 1 om enkle og klare regler, da lovforslaget har til formål at tydeliggøre retstilstanden for borgere, virksomheder og offentlige myndigheder.

Endvidere lever lovforslaget særligt op til princip 2 om digital kommunikation, da lovforslaget blandt andet vurderes at kunne bidrage til en øget digitalisering af kommunikation på tværs af rigsfællesskabet med mere effektive sagsbehandlingsgange til følge.

Da der med lovforslaget lægges op til brug af eksisterende løsninger og data, efterlever det ligeledes princip 4 om sammenhæng på tværs i den offentlige administration.

Det vurderes, at lovforslaget ligeledes lever op til princip 5 om tryk og sikker datahåndtering, da det blandt andet præciserer Digitaliseringsstyrelsens rolle som databehandler for opbevaring af offentlige afsenderes meddelelser i særlige tilfælde.

Lovforslaget efterlever princip 6 om anvendelse af eksisterende offentlig infrastruktur, da alle elementerne i lovforslaget udelukkende vedrører Digital Post-løsningen, som i sig selv udgør offentlig infrastruktur.

Princip 3 om automatisk sagsbehandling samt princip 7 om forebyggelse vurderes ikke at være relevante for lovforslaget.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at medføre økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Den del af lovforslaget, som omhandler borgeres mulighed for at give andre adgang til Digital Post-løsningen med henblik på at understøtte digital inklusion, vurderes at medføre positive administrative konsekvenser for borgere. Denne del af lovforslaget har til formål at styrke borgernes ret til hjælp i kommunikationen med offentlige myndigheder samt etablere et klart og betryggende retligt grundlag, når fuldmagtsadgangen anvendes.

Den del af lovforslaget, der vedrører sletning af meddelelser i særlige tilfælde, indebærer en undtagelse til kravet om forudgående retskendelse og vurderes at kunne have en negativ betydning for de få borgere, som vil opleve at få slettet en meddelelse. Undtagelsen giver adgang til, at offentlige afsendere i tilfælde af en konkret og alvorlig fare for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed kan bestemme, at Digitaliseringsstyrelsen skal

UDKAST

slette en meddelelse uden forudgående retskendelse med henblik på at afværge faren. Bestemmelsen er underlagt strenge betingelser og forventes kun anvendt i ganske få tilfælde og vil derfor i praksis berøre et meget begrænset antal borgere. Der etableres desuden krav om efterfølgende underretning af de berørte personer, medmindre dette konkret må undlades af hensyn til en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed.

Samtidigt vurderes det, at denne del af lovforslaget vil medføre positive administrative konsekvenser for borgere i form af en mere klar og forudsigelig retstilstand samt mulighed for hurtigere indgriben i situationer, hvor der foreligger konkret og alvorlig fare for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed.

De resterende dele af lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at medføre klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at medføre miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... (... dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

...

12. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)

UDKAST

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Mindre, positive konsekvenser for offentlige afsendere af Digital Post i forbindelse med forsendelser til de grønlandske virksomheder, som er omfattet af lovforslaget, samt et reduceret behov for manuel indhentning af fuldmagter.	Mindre, negative konsekvenser for offentlige afsendere i forbindelse af tilpasning af sags gange som følge af indførelse af fuldmagtsadgang.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Positive konsekvenser for borgere, der har fået tildelt eller tildelt andre fuldmagtsadgang til kommunikationen med offentlige myndigheder, samt borgere hvis liv, helbred eller personlige sikkerhed ville være i fare ved manglende sletning af meddelelser	Negative konsekvenser for de meget få borgere, som får slettet meddelelser uden retskendelse, med henblik på at afværge en konkret og alvorlig fare for en anden persons liv, helbred eller personlige sikkerhed.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

UDKAST

Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja []	Nej [X]

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1-2

Ved kongelig resolution af 15. december 2022 blev Ministeriet for Digitalisering og Ligestilling oprettet, og Digitaliseringsstyrelsen blev overført fra Finansministeriets ressort. Det medførte, at ministeren for digitalisering og ligestilling herefter fik ansvaret for lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Ved kongelig resolution af 29. august 2024 blev ressortansvaret for ligestillingsområdet med tilhørende sagsområder overført til Miljøministeriet, mens Digitaliseringsstyrelsen fortsatte som styrelse under Ministeriet for Digitalisering. Den 3. juni 2026 blev Ministeriet for Digitalisering overført til Uddannelses- og Forskningsministeriet, som ændrede navn til Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet. Digitaliseringsstyrelsen fortsatte som styrelse under det nye ministerium.

Det foreslås, at »Finansministeren« ændres til »Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeren« i lov om Digital Post fra offentlige afsendere i § 2, stk. 1, § 2 a, stk. 5, § 3, stk. 3, § 5, stk. 1 og stk. 7, første pkt. § 7, stk. 2-5, § 10 a, stk. 2, § 10 b, stk. 4, § 10 c, § 10 d, § 11 og § 12, stk. 2.

Det foreslås endvidere, at »finansministeren« ændres til »forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren« i lov om Digital Post fra offentlige afsendere i § 5, stk. 2 og § 5, stk. 7, 2. pkt.

Den foreslåede ændring vil indebære, at lov om Digital Post fra offentlige afsendere vil afspejle de kongelige resolutioner af 15. december 2022, 29. august 2024 og 3. juni 2026, hvorved ressortansvaret for Digitaliseringsstyrelsen er blevet overdraget til forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren.

Til nr. 3

Det fremgår af § 2 a, stk. 5 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, at finansministeren (nu: forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren) kan fastsætte regler om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger i postløsningen på vegne af de dataansvarlige, jf. § 2 a, stk. 3 og 4 i lov om Digital Post offentlige afsendere.

UDKAST

Det foreslås at ændre § 2 a, stk. 5, så henvisningen til § 2 a, stk. 3 og 4 suppleres med en henvisning til §§ 2 b og 2 c.

Ændringen vil indebære, at ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger i Digital Post-løsningen på vegne af de dataansvarlige også vil omfatte de behandlinger, der følger af de foreslåede bestemmelser i § 2 b og § 2 c.

Bemyndigelsen er i dag udmøntet i bekendtgørelse nr. 2019 af 29. oktober 2021 om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med forsendelse af digital post fra offentlige afsendere. Det forventes, at bekendtgørelsen vil blive opdateret efter lovforslagets vedtagelse, så behandlingen af personlysninger efter §§ 2 b og 2 c sker i overensstemmelse med de gældende regler, herunder databeskyttelsesforordningens artikel 28, stk. 3, om krav til databehandleraftaler.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af de foreslåede §§ 2 b og 2 c og har til formål at sikre, at der også vil være hjemmel til at fastsætte regler om ansvarsfordeling, opgavevaretagelse og tilsyn i forbindelse hermed.

Til nr. 4

Lov om Digital Post fra offentlige afsendere indeholder ikke eksplicit hjemmel, der giver Digitaliseringsstyrelsen mulighed for at opbevare meddelelser på vegne af offentlige afsendere i situationer, hvor den offentlige afsender på grund af fejl ikke kan modtage meddelelserne.

Det foreslås derfor med § 2 b, stk. 1, at Digitaliseringsstyrelsen får hjemmel til midlertidigt at opbevare meddelelser på vegne af offentlige afsendere, når leveringen ikke kan gennemføres som følge af fejl.

Ved formuleringen “ikke kan leveres til den offentlige afsender” tilsigtes det at omfatte situationer, hvor leveringen ikke kan gennemføres som følge af tekniske forhold, herunder hvor systemet er ude af drift eller utilgængeligt, uanset om dette skyldes interne tekniske fejl, kapacitetsproblemer eller eksterne forhold. Bestemmelsen vil desuden omfatte ekstraordinære driftsforstyrrelser, såsom strømsvigt eller lignende hændelser, der hindrer modtagelse af meddelelser.

Den foreslåede bestemmelse vil anvende betegnelsen ”meddelelser”, men vil også finde anvendelse i tilfælde, hvor der kun er tale om en enkelt meddelelse, der ikke kan leveres.

Formålet med bestemmelsen vil være at sikre, at dataansvaret og rollefordelingen mellem offentlige afsendere og Digitaliseringsstyrelsen tydeliggøres. Digitaliseringsstyrelsens øgede rolle som databehandler for opbevaring i disse situationer er valgt som en praktisk løsning, der vil sikre, at borgere og juridiske enheder kan sende meddelelser til offentlige afsendere via løsningen, selv om forhold medfører, at meddelelsen ikke kan leveres til den offentlige afsenders modtagesystem. Derved vil borgere og virksomheder ikke risikere at lide et retstab for eksempel som følge af tekniske problemer, der ikke kan tilskrives dem.

Opbevaringen efter den foreslåede bestemmelse vil være midlertidig og vil ophøre senest ved meddelelsens levering til den offentlige afsenders egne systemer eller efter en nærmere fastsat opbevaringsperiode. Den nærmere specificering af perioden vil fremgå af det gældende retsgrundlag for Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger som databehandler, herunder bekendtgørelse nr. 2019 af 29. oktober 2021 om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med forsendelse af digital post fra offentlige afsendere.

Det kan give anledning til tvivl om, hvordan de gældende regler om leveringstidspunkt skal forstås i situationer, hvor en meddelelse fra en borger, en juridisk enhed eller en offentlig afsender bliver forsinket som følge af forhold, som afsenderen ikke har indflydelse på. Efter § 10, nr. 1 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, er det som udgangspunkt afsenderen af en meddelelse, der bærer risikoen for, at en meddelelse afsendes og kommer frem til adressaten. Dette udgangspunkt fraviges imidlertid, hvor manglende fremkomst skyldes tekniske fejl eller andre forhindringer, som afsenderen ikke har indflydelse på. I sådanne tilfælde forudsættes det, at afsenderen ikke skal lide et retstab, hvorfor eventuelle frister bør suspenderes i den periode, hvor forhindringen består. Ved fastsættelse og beregning af frister bør der tages højde for forsinkelser, der følger af sådanne forhold. I disse situationer er det forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeriets opfattelse, at en meddelelse anses for rettidigt afsendt, hvis den er sendt inden udløbet af en relevant frist, selvom meddelelsen først fremkommer senere.

Hvis meddelelsen efter en nærmere fastsat periode fortsat ikke er hentet eller slettet af den offentlige afsender, vil Digitaliseringsstyrelsen flytte meddelelsen til den offentlige afsenders modtagesystem. Hvis den offentlige afsender fortsat ikke har sikret, at meddelelserne kan modtages, kan den offentlige afsender ikke længere fungere som offentlig afsender, da den ikke lever op til de fastsatte krav om tilslutning af et funktionelt modtagesystem. Den offentlige myndighed vil i så fald i stedet blive omregistreret til juridisk enhed i Digital Post-løsningen. Digitaliseringsstyrelsen og den offentlige afsender kan undtagelsesvis aftale, at den offentlige afsender ikke skal overgå til at være juridisk enhed, hvis problemet med opbevaring af meddelelser er midlertidigt, så længe dette kan aftales i overensstemmelse med gældende ret.

Den foreslås med § 2 b, stk. 2, at forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger også vil omfatte behandling af personoplysninger, som vil ske i forbindelse med den foreslåede § 2 b, stk. 1.

Efter lovens vedtagelse vil bekendtgørelse nr. 2019 af 29. oktober 2021 om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med behandlingen af personoplysninger i forbindelse med forsendelse af digital post fra offentlige afsendere, som regulerer Digitaliseringsstyrelsens databehandler rolle, blive opdateret, så den også vil omfatte behandling af personoplysninger i forbindelse med den midlertidige opbevaring af meddelelser i medfør af den foreslåede § 2 b, stk. 1.

Det foreslås med § 2 c, stk. 1, at Digitaliseringsstyrelsen gives hjemmel til fortsat at kunne opbevare meddelelser på vegne af offentlige afsendere for så vidt angår meddelelser, som på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse allerede opbevares.

Formålet er at undgå, at disse meddelelser blot fremtvinges leveret til de offentlige afsendere, da det vurderes, at det vil være en betydelig opgave for de offentlige afsendere, hvis de skal flytte eller slette de pågældende meddelelser. Det vurderes samtidig, at der vil være risiko for, at der vil blive begået fejl i forbindelse med flytning eller sletning af meddelelserne. Med-

delelserne vil derfor fortsat blive opbevaret af Digitaliseringsstyrelsen, indtil de offentlige afsendere selv flytter eller sletter meddelelserne. Bestemmelsen vil adskille disse allerede eksisterende meddelelser fra meddelelser, der modtages efter lovændringens ikrafttrædelse, hvor opbevaring alene vil være midlertidig i medfør af den foreslåede § 2 b, stk. 1 i dette lovforslag.

Den foreslås med § 2 c, stk. 2, at forsknings- uddannelses- og digitaliseringsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger i medfør af den foreslåede § 2 c, stk. 1.

Efter lovens vedtagelse vil bekendtgørelse nr. 2019 af 29. oktober 2021 om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med forsendelse af digital post fra offentlige afsendere blive opdateret, så den også omfatter behandling af personoplysninger i forbindelse med den midlertidige opbevaring af meddelelser i medfør af den foreslåede § 2 c, stk. 1.

Til nr. 5

Det er efter gældende ret ikke muligt for grønlandske virksomheder at tilslutte sig Digital Post-løsningen. I det følgende anvendes betegnelsen ”grønlandske juridiske enheder” og ”grønlandske virksomheder” synonymt.

Det foreslås i § 4 a, stk. 1, at grønlandske juridiske enheder frivilligt kan tilslutte sig Digital Post. Tilslutningen vil være betinget af de fastsatte krav i § 4 a, stk. 2.

Det foreslås i § 4 a, stk. 2, at grønlandske juridiske enheder kan tilsluttes Digital Post efter stk. 1, hvis den lever op til de betingelser, der fremgår af § 4 a, stk. 2, nr. 1-3.

Det foreslås i § 4 a, stk. 2, nr. 1, for det første, at der stilles krav om, at grønlandske juridiske enheder skal være registreret i CVR-registeret.

Denne afgrænsning er nødvendig, fordi Digital Post-løsningen kræver cvr-nummer for at kunne oprette en digital postkasse, hvortil meddelelser kan sendes og modtages. Digital Post-løsningen er i dag opbygget således, at individuelle digitale postkasser entydigt identificeres via cvr-nummer. Meddelelser sendes derfor til det pågældende cvr-nummer, og cvr-nummeret fremgår som afsender for de meddelelser, der udsendes via den digitale postkasse. Grønlandske juridiske enheder er tilsluttet det danske CVR-register i

medfør af Inatsisartutlov nr. 33 af 28. november 2016 om Det Centrale Virksomhedsregister.

Det foreslås i § 4 a, stk. 2, nr. 2, at tilslutningen desuden vil forudsætte, at den juridiske enhed har et elektronisk id, der giver adgang til løsningen. Dette krav vil sikre, at kun autoriserede medarbejdere kan få adgang til Digital Post. Ved lovforslagets fremsættelse kan der logges ind i Digital Post med MitID Erhverv, som også anvendes i Grønland. Dette krav bør derfor ikke give anledning til problemer.

Kravene i § 4 a, nr. 1-2 er nødvendige for at sikre, at løsningen forbliver robust og modstandsdygtig over for uautoriserede logins, og kravene vil svare til de krav, der i dag gælder for juridiske enheder, som er tilsluttet løsningen efter lovens § 3, stk. 2, og § 4, stk. 1. Kravene skal således primært ses som sikkerhedstiltag, der skal understøtte Digital Post-løsningens integritet.

Det foreslås i § 4 a, stk. 2, nr. 3, at tilslutningen derudover vil forudsætte, at den grønlandske juridiske enhed indgår en aftale om tilslutningen med Digitaliseringsstyrelsen. Aftalen vil regulere vilkårene for tilslutningen samt rettigheder og forpligtelser herfor. Det vil være Digitaliseringsstyrelsen, der udarbejder og fastlægger vilkårene i tilslutningsaftalen. Tilslutningen vil først træde i kraft, når aftalen er indgået.

Digitaliseringsstyrelsen vil sikre levering af meddelelser samt opbevare meddelelser på vegne af de tilsluttede grønlandske juridiske enheder som databehandler. I forbindelse med tilslutningen vil den grønlandske juridiske enhed og Digitaliseringsstyrelsen indgå en databehandleraftale samt et overførselsgrundlag, der sikrer, at behandlingen af personoplysninger sker i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne. For de offentlige afsendere vil Digitaliseringsstyrelsen være databehandler for så vidt angår forsendelsen af meddelelser i henhold til § 2 a, stk. 3 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere.

De grønlandske virksomheder, som vil blive tilsluttet efter den foreslåede bestemmelse, vil kunne tilgå meddelelserne via Digital Post-visningsklienten på virk.dk. Ved lovforslagets fremsættelse er det endnu ikke afklaret, hvorvidt det vil være muligt at tilgå visningen af meddelelser via andre offentlige eller private visningsklienter.

Det foreslås i § 4 a, stk. 3, at når en grønlandsk juridisk enhed har tilsluttet sig Digital Post-løsningen, vil det medføre, at de offentlige myndigheder, som er tilsluttet Digital Post-løsningen som offentlige afsendere, jf. § 7, stk. 5, vil kunne anvende løsningen til at kommunikere med den pågældende enhed.

Det bemærkes i denne forbindelse, at den pågældende tilsluttede grønlandske juridiske enhed ikke vil have krav på at modtage meddelelser fra de tilsluttede offentlige afsendere via Digital Post-løsningen, medmindre dette er fastsat i anden lovgivning. Dette svarer til, hvad der gælder for danske borgere og virksomheder, som heller ikke efter lov om Digital Post fra offentlige afsendere, har krav på at modtage meddelelser via Digital Post-løsningen. Det forventes dog, at en tilslutning vil medføre, at Digital Post-løsningen vil blive anvendt til skriftlig kommunikation mellem de offentlige afsendere og den pågældende enhed, da dette vil kunne nedbringe sagsbehandlingstiden og de økonomiske omkostninger for begge parter, idet parterne undgår at skulle sende meddelelser med fysisk post.

Lovforslaget vedrører ikke meddelelsernes indhold, men alene den form, hvori kommunikationen udveksles. De offentlige afsendere, som vil anvende bestemmelsen til at sende meddelelser via Digital Post-løsningen til grønlandske virksomheder, vil derfor selv være ansvarlige for, at meddelelserne overholder gældende lovgivning, herunder at de ikke overskrider deres kompetence eller kommunikerer om forhold uden for deres ressortområde. Tvister i forbindelse hermed er Digitaliseringsstyrelsen uvedkommende, og må afklares mellem den offentlige afsender og den juridiske enhed.

Som tilfældet er i dag for danske juridiske enheder, vil meddelelserne blive sendt via den juridiske enheds danske CVR-nummer. De offentlige afsendere vil dermed ikke opleve en forskel i, hvordan meddelelserne vil blive sendt via løsningen.

Det foreslås med § 4 a, stk. 4, at den grønlandske juridiske enhed til enhver tid vil kunne opsige sin tilslutning.

Det er vurderingen, at tilslutningen skal være frivillig, hvilket betyder, at den grønlandske juridiske enhed også skal have fri adgang til at opsige aftalen efterfølgende. Hvis den grønlandske juridiske enhed vælger at opsige aftalen, vil det i praksis medføre, at enheden ikke længere kan være tilsluttet

Digital Post-løsningen og dermed ikke længere kan modtage meddelelser fra offentlige afsendere via Digital Post-løsningen.

Da de grønlandske virksomheders tilslutning bygger på en aftale med Digitaliseringsstyrelsen, vil offentlige afsendere ikke kunne kræve, at den pågældende virksomhed er tilsluttet Digital Post-løsningen.

Det forventes, at opsigelse ved lovens ikrafttrædelse vil skulle behandles manuelt. Opsigelsen vil derfor først få virkning, når Digitaliseringsstyrelsen har bekræftet overfor den grønlandske juridiske enhed, at tilslutningen er ophørt. Indtil opsigelsen er endeligt bekræftet, vil meddelelser, som enheden modtager, blive anset for leveret. De nærmere detaljer for opsigelse, herunder retskraft og administration, vil blive reguleret af aftalen mellem Digitaliseringsstyrelsen og den grønlandske juridiske enhed.

Til nr. 6

Det foreslås, at afsnitsoverskriften ”Læseadgang til tredjemand m.v.” ændres til ”Tredjemands adgang til Digital Post”.

Den gældende afsnitsoverskrift afspejler, at afsnittets bestemmelser vedrører tredjemands læseadgang til en anden persons digitale post. Med lovforslaget foreslås det imidlertid også at indføre mulighed for, at tredjemand kan tildeles adgang til at foretage nærmere angivne handlinger i relation til den pågældendes digitale post.

Den foreslåede afsnitsoverskrift vil derfor i højere grad afspejle indholdet af afsnittets bestemmelser, der efter lovforslaget ikke kun vedrører læseadgang, men også fuldmagtsadgang.

Til nr. 7

Ved lovforslagets fremsættelse reguleres læseadgang af § 6, stk. 1, hvorefter fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet Digital Post, kan tillade, at andre kan læse meddelelser, der er sendt til eller fra vedkommende i postløsningen, medmindre dette er udelukket efter anden lovgivning. Det fremgår endvidere af bestemmelsens ordlyd, at tilladelsen gives ved at anvende rettighedsstyringen i Digital Post til at angive, hvem der skal have læseadgang.

UDKAST

Det foreslås, at § 6, stk. 1, nyaffattes, så bestemmelsen fremover fastsætter, at en fysisk person, der er tilsluttet Digital Post, jf. § 3, stk. 1 og § 4, vil kunne give andre adgang til at læse meddelelser, der er sendt til eller fra vedkommende.

Læseadgang har primært til formål at give familiemedlemmer eller andre nærtstående mulighed for at få indsigt i meddelelser, som postkasseejeren har modtaget i sin digitale postkasse med henblik på at hjælpe postkasseejeren. Det bemærkes, at der ikke vil blive stillet krav om et specifikt tilknytningsforhold mellem postkasseejers og adgangshaver. Adgangen kan oprettes uanset tilknytningsforhold, så længe både postkasseejers og adgangshaver samtykker.

Den foreslåede bestemmelse vil fremover alene regulere fysiske personers mulighed for at give andre adgang til den digitale postkasse. Den gældende § 6, stk. 1, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere regulerer også juridiske enheders mulighed for at tildele læseadgang. Det lægges imidlertid til grund, at juridiske enheder også uden udtrykkelig lovregulering vil kunne delegere en sådan adgang, idet dette ikke forudsætter særskilt lovhjemmel. Dette gælder i udgangspunktet også for fysiske personer, i den forbindelse er det dog blevet vurderet, at det kan give anledning til tvivl, hvis bestemmelsen fjernes, idet der ved lovforslagets fremsættelse allerede er tildelt mere end 250.000 læseadgange. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet vurderer dog, at det af hensyn til klarhed og sammenhæng i reglerne om Digital Post fortsat bør fremgå af loven, at fysiske personer kan give læseadgang til andre. Læseadgangen kan gives til såvel fysiske personer som juridiske enheder.

Det foreslås, at den gældende § 6, stk. 2, ophæves, og at der i stedet indsættes en selvstændig bestemmelse i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, som fastlægger ministerens bemyndigelse i forbindelse med fastlæggelsen af processuelle regler for læseadgang. Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 9.

Det foreslås, at der indsættes en ny § 6, stk. 2, hvor det vil fremgå, at en læseadgang er gyldig, indtil den trækkes tilbage. Formålet med bestemmelsen er at give klarhed om, at adgangen ikke er tidsbegrænset, men fortsætter indtil en af parterne aktivt ophæver den. Både postkasseejers og adgangshaveren kan fjerne adgangen via Digital Post-løsningen.

Til nr. 8

Lov om Digital Post fra offentlige afsendere indeholder ikke en bestemmelse om fuldmagtsadgang.

Af den foreslåede bestemmelses § 6 a, stk. 1 følger det, at fysiske personer, der er tilsluttet Digital Post, jf. lovens § 3, stk. 1 og § 4, vil kunne give en anden fysisk person eller en juridisk enhed fuldmagtsadgang til Digital Post-løsningen med de grænser, der fremgår af § 6 a, stk. 2. Ved forslaget's fremsættelse er det endnu ikke besluttet, hvad denne fuldmagtsadgang skal kaldes, men den betegnes i det følgende som ”fuldmagtsadgangen”.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at borgere, som har behov for støtte til at varetage kommunikation med det offentlige via Digital Post-løsningen, får mulighed for at give fysiske personer eller juridiske enheder adgang til at handle på deres vegne. Bestemmelsen vil blandt andet kunne anvendes af ældre, borgere med handicap, borgere med sproglige eller digitale udfordringer samt borgere, der i øvrigt ønsker hjælp fra en nærtstående eller professionel.

Det er alene fysiske personer, der efter den foreslåede bestemmelse vil kunne give andre adgang til sin egen digitale postkasse. Adgangen kan gives til såvel fysiske personer som juridiske enheder. Adgang for juridiske enheder vil kunne oprettes efter deres egne interne regler og ansættelsesretlige forhold.

Det foreslås med § 6 a, stk. 2, at adgangshaveren gives mulighed for at foretage følgende handlinger i relation til den digitale postkasse:

1. Tilgå og administrere meddelelser

Det foreslås, at adgangshaveren vil få adgang til postkassens indhold og mulighed for at administrere dette. Adgangen vil blandt andet omfatte mulighed for, at adgangshaveren vil kunne holde overblik over meddelelser, herunder flytte meddelelser imellem mapper og slette meddelelser. Desuden vil adgangshaveren kunne opdatere kontaktoplysninger til advisering af nye meddelelser og NemSMS.

2. Besvare henvendelser fra offentlige afsendere

Det foreslås, at adgangshaveren får mulighed for at besvare meddelelser, som er sendt til Digital Post-løsningen. Dette vil blandt andet omfatte mulighed for, at adgangshaveren vil kunne svare på konkrete spørgsmål og følge op på anmodninger.

3. Afgive erklæringer og indsende oplysninger til offentlige afsendere

Det foreslås, at ordningen vil give mulighed for, at adgangshaveren kan indsende oplysninger til offentlige afsendere og afgive erklæringer, som er nødvendige for de offentlige afsenders sagsbehandling. Adgangen vil desuden omfatte, at adgangshaveren får mulighed for at fremsende supplerende sagsoplysninger og dokumentation, men vil ikke give adgang til at igangsætte nye sager eller foretage dispositioner, der stifter nye rettigheder eller forpligtelser på vegne af postkasseejeren.

4. Anmode om aktindsigt, besvare partshøringer og indgive klager

Det foreslås, at adgangshaveren skal kunne anmode om aktindsigt, besvare partshøringer og indgive klager på vegne af postkasseejeren. Formålet er at understøtte postkasseejers mulighed for at varetage sine interesser under sagsbehandlingen.

5. Modtage afgørelse og andre meddelelser

Det foreslås, at adgangshaveren desuden vil få ret til at modtage afgørelser og andre meddelelser sendt til postkasseejeren. Herved vil adgangshaveren kunne informere postkasseejeren om sagens udvikling. Postkasseejeren vil dog fortsat bære det fulde ansvar for rettidig behandling, overholdelse af frister, deltagelse i partshøringer og andre forvaltningsretlige krav. Ordningen vil således ikke ændre postkasseejers juridiske forpligtelser.

Den nye fuldmagtsadgang vil som udgangspunkt skulle oprettes af borgeren selv via Digital Post-løsningen. I forbindelse med oprettelsen vil både postkassejer og adgangshaver skulle acceptere betingelserne for fuldmagtsordningen. De vil således i forbindelse med oprettelsen blive informeret om den retlige virkning af at oprette fuldmagtsadgangen.

UDKAST

Med den foreslåede bestemmelses § 6 a, stk. 3, foreslås det, at handlinger, der vil blive foretaget af adgangshaveren i medfør af den nye fuldmagtsadgang, vil have samme retsvirkning, som hvis postkasseejeren selv havde foretaget handlingen. Dette indebærer, at frister, modtagelse af afgørelser og andre forvaltningsretlige virkninger ikke påvirkes af, at en adgangshaver handler på vegne af postkasseejeren.

Den foreslåede ordning vil afgrænse fuldmagtsadgangen til handlinger vedrørende meddelelser i den digitale postkasse. Fuldmagtsadgangen vil ikke give adgangshaveren ret til at foretage nye dispositioner eller indgå retsforhold, der går ud over den tildelte fuldmagt. Såfremt postkasseejeren måtte ønske, at adgangshaveren også skal kunne foretage handlinger, der ikke er indeholdt i den foreslåede fuldmagtsordning, vil det kræve en særskilt fuldmagt efter de almindelige regler om fuldmagtsforhold.

En væsentlig forskel i forhold til anvendelsen af traditionelle papirfuldmagter vil være, at postkasseejeren ved denne løsning vil få løbende og direkte indsigt i, hvilke handlinger adgangshaveren foretager sig, idet alle handlinger, der foretages i den digitale postkasse, registreres i en hændelseslog. Herved opnås en højere grad af gennemsigtighed og kontrol, idet postkasseejeren vil kunne se, hvordan adgangshaveren anvender adgangen, hvilket adskiller sig fra papirfuldmagter. Postkasseejeren vil endvidere have mulighed for til enhver tid at tilbagekalde adgangen, herunder i tilfælde hvor adgangen anvendes i strid med formålet eller i øvrigt misbruges.

Fuldmagtsadgangen vil være frivillig og forudsætter, at både postkasseejeren og adgangshaveren er i stand til at handle fornuftsmæssigt. Det lægges således til grund, at parterne har den fornødne kompetence til at etablere et sådant fuldmagtsforhold. Som en betingelse for at etablere fuldmagtsadgangen vil parterne derfor skulle tilkendegive, at de begge har den fornødne kompetence. Denne betingelse vil tjene som en advarsel til, at parterne grundigt vurderer, om der er forhold, der medfører, at den pågældende person ikke bør få fuldmagtsadgang til Digital Post-løsningen. Eventuelle tvister mellem postkasseejeren og adgangshaveren vil i øvrigt skulle afgøres efter almindelige retlige principper.

Ordningen er først og fremmest tænkt anvendt i praktiske forhold, eksempelvis i kommunikation med hjemmepleje, sundhedspleje eller andre offentlige afsendere, men vil også kunne anvendes i mere indgribende sager, herunder spørgsmål om økonomiske hjælpemidler og klagesager, så længe

handlingerne ligger inden for rammerne af den foreslåede fuldmagtsordning.

Den foreslåede § 6 a, stk. 4, vil medføre, at en fuldmagtsadgang vil have virkning, indtil den trækkes tilbage. Formålet med bestemmelsen er at give klarhed om, at adgangen ikke er tidsbegrænset, men vil fortsætte, indtil en af parterne aktivt ophæver den. I praksis vil det betyde, at adgangen vil skulle tilbagekaldes i Digital Post-løsningen. Både postkaseejereren og adgangshaveren vil kunne fjerne adgangen via Digital Post-løsningen. Hvis det på et senere tidspunkt bliver systemteknisk muligt at tidsbegrænse en adgang, vil dette dog også blive muligt.

Der lægges vægt på, at bestemmelsen skal markere tydeligt, at tilbagekaldelsen af en fuldmagtsadgang først vil have virkning fra det tidspunkt hvor adgangen tilbagekaldes. Postkaseejereren vil dermed bevare kontrollen over adgangen til sin digitale postkasse. Denne mekanisme vil understøtte gennemsigtighed og sikkerhed i anvendelsen af læse- og skriveadgangen.

Det bemærkes, at fuldmagtsadgangen etableres som en aftale mellem postkaseejereren og adgangshaveren, og vil som udgangspunkt være den offentlige myndighed uvedkommende. Såfremt fuldmagtsadgangen tilbagekaldelse vil dette således ikke medføre, at postkaseejereren eksempelvis vil få forlænget svarfrister eller vil kunne omgøre lovligt foretagne handlinger, som adgangshaveren har udført inden tilbagekaldelsen. Handlinger, der er foretaget inden tilbagekaldelsen, vil fortsat have fuld retsvirkning, så længe handlingen er omfattet af adgangen.

Til nr. 9

Efter § 6, stk. 2 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere kan finansministeren (nu: forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren) fastsætte regler om, at personer kan give læseadgang i postløsningen på anden måde end anført i stk. 1, hvor det fremgår, at adgangen gives via rettighedsstyringen i Digital Post-løsningen. Det foreslås at denne formulering ophæves, og at bemyndigelsen i stedet indsættes i ny § 6 b, stk. 1.

Den foreslås med § 6 b, stk. 1, at forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at læseadgang og fuldmagtsadgang, jf. §§ 6 – 6 a, kan tildeles, ændres eller ophæves på anden måde end via rettighedsstyring i Digital Post-løsningen. Formålet er at sikre,

at borgere, som har behov for hjælp, kan få adgang oprettet, ændret eller ophævet ved fysisk fremmøde. Adgangshaveren kan være en fysisk person eller en juridisk enhed.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministerens bemyndigelse udvides, så praksis vil kunne fortsætte og samtidig suppleres med mulighed for at fastsætte regler om tildeling af fuldmagtsadgang, jf. den foreslåede § 6 a, ved personligt fremmøde i landets kommuner. Bemyndigelsen vil også omfatte regler om ændring og ophævelse af adgang ved fremmøde samt fastsættelse af mere processuelle krav, for eksempel fastsættelse af krav til legitimation samt krav om, at oprettelse, ændring og ophævelse af adgang vil skulle ske ved udfyldelse af blanketter.

Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet vurderer, at det på nuværende tidspunkt er mest hensigtsmæssigt, at borgerne kan henvende sig i en hvilken som helst kommune for at få hjælp til adgange i Digital Post-løsningen. Dette skyldes, at borgerne i forvejen er vant til at henvende sig til kommunen, når de har brug for hjælp til Digital Post.

Digitaliseringsstyrelsen vil i nødvendigt omfang kunne udstede vejledning på området, der skal hjælpe landets kommuner med håndteringen af adgang i Digital Post-løsningen.

Det foreslås med § 6 b, stk. 2, at forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om tildeling, ændring og nedlæggelse af læseadgang og fuldmagtsadgangen, når adgangen gives i henhold til anden lovgivning.

Formålet med bestemmelsen er at skabe en klar og ensartet ramme for situationer, hvor en adgang til Digital Post kan etableres på baggrund af et selvstændigt retsgrundlag uden for lov om Digital Post fra offentlige afsendere. Bestemmelsen vil dermed understøtte, at eksisterende rettigheder og repræsentationsforhold efter anden lovgivning også vil kunne udøves i relation til borgerens digitale postkasse.

Adgang efter bestemmelsen vil forudsætte, at der foreligger et retsgrundlag i anden lovgivning, hvorfra det kan udledes, at en person eller juridisk enhed kan eller skal varetage postkassejerens økonomiske og personlige forhold, og at dette kan indebære behov for adgang til postkassejerens Digital Post.

Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet efter reglerne i værgemålsloven, forældreansvarsloven eller på grundlag af en gyldig fremtidsfuldmagt,

Det forventes, at kommunerne i praksis vil varetage behandlinger af anmodninger om adgang efter regler fastsat i medfør af bestemmelsen. Digitaliseringsstyrelsen vil i nødvendigt omfang kunne udarbejde vejledning til kommunerne om håndtering af sådanne anmodninger.

Til nr. 10

Det følger af § 10, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, at meddelelser, der er kommet frem, tilhører adressaten, som herefter er den eneste med råde- og ejendomsret over meddelelsen.

Det foreslås, at der indsættes en ny § 10 e, der vil give offentlige afsendere mulighed for i særlige tilfælde at bestemme, at Digitaliseringsstyrelsen skal slette en meddelelse, der er kommet frem i Digital Post-løsningen, når undladelse af sletning vil kunne indebære en konkret og alvorlig risiko for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed.

Det foreslås med foreslåede § 10 e, stk. 1, at offentlige afsendere vil kunne bestemme, at en meddelelse, der er kommet frem i Digital Post-løsningen, skal slettes. Bestemmelsen vil kunne anvendes i følgende situationer:

1. når meddelelsen er sendt til den tiltænkte adressat, men ved en fejl indeholder oplysninger, som adressaten ikke må kendskab til, eller
2. når meddelelsen ikke er sendt til den tiltænkte adressat, men til en adressat, som ikke må få kendskab til oplysningerne.

Ved ”fejl” forstås, at meddelelsen utilsigtet er afsendt med et forkert indhold eller til en forkert adressat. Det kan være tilfældet, hvis sagsbehandleren er kommet til at indtaste det forkerte CPR-nummer i forbindelse med forsendelsen eller er kommet til at skrive oplysninger i meddelelsen, som adressaten ikke må få kendskab til.

Bestemmelsen vil alene kunne anvendes i situationer, hvor fejlen forelå på afsendelsestidspunktet, men det vil være uden betydning, om fejlen først konstateres efter afsendelsen. Bestemmelsen vil derimod ikke omfatte tilfælde, hvor afsendelsen var korrekt på afsendelsestidspunktet, men hvor der

efterfølgende indtræder nye forhold, der gør, at adressaten ikke bør få oplysningerne.

Ordningen vil dermed sikre en balance mellem muligheden for at slette meddelelser for at afværge fare og hovedprincippet i § 10 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere om, at meddelelser modtaget via løsningen tilhører modtageren.

Det foreslås med § 10 e, stk. 2, at det vil være en betingelse for sletning, at undladelse af sletning kan indebære en konkret og alvorlig fare for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed.

Den foreslåede formulering ”hvis undladelse af sletning” benyttes med det formål at signalere, at der vil være tale om en undtagelsesbestemmelse, der alene vil kunne benyttes i tilfælde, hvor der ikke vil kunne iværksættes andre foranstaltninger til afværgelse af den pågældende fare.

Ved vurdering af, om der foreligger en ”konkret og alvorlig fare”, vil der skulle lægges vægt på risikoens konkrete karakter, herunder på den persons, hvis oplysninger fejlagtigt er blevet eksponeret, forhold.

Ved ”konkret fare” sigtes der på situationer, hvor faren er tæt knyttet til den foreliggende situation og den berørte person. En generel eller teoretisk mulighed for fare vil således ikke være tilstrækkelig.

Ved ”alvorlig fare” sigtes der på situationer, hvor risikoen har en vis kvalificeret alvor, der må således ikke være tale om bagatelagtige eller mindre indgribende risici for fare.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte fare for en persons ”liv, helbred eller personlige sikkerhed”.

Henvisningen til liv og helbred vil indebære, at bestemmelsen vil omfatte risiko for både dødelig udgang samt fysisk eller psykisk skade. Begrebet helbred vil skulle forstås bredt og vil omfatte både fysisk og psykisk integritet.

Begrebet ”personlig sikkerhed” er medtaget for at sikre, at bestemmelsen også vil kunne finde anvendelse i tilfælde, hvor der foreligger alvorlige trusler om vold, frihedsberøvelse eller andre indgreb i den pågældende persons fysiske eller personlige integritet, uden at der nødvendigvis indtræder skade på helbredet.

Bestemmelsen vil således være afgrænset til situationer, hvor undladelse af sletning vil kunne indebære reel risiko for alvorlige overgreb mod den pågældende person.

Sletning efter bestemmelsen vil indebære, at en meddelelse, der allerede er kommet frem i Digital Post-løsningen, vil blive slettet. Sletning vil indebære en endelig rådighedsberøvelse og vil efter sin karakter kunne sidestilles med beslaglæggelse i tvangsindgrebslovens (LBK nr. 1121 af 12. november 2019 om lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter) forstand.

Sletning vil kunne ske, uanset om meddelelsen er blevet åbnet. Det vil være tilstrækkeligt, at én eller få oplysninger i meddelelsen kan medføre en sådan konkret og alvorlig fare, at betingelsen for sletning er opfyldt.

Anvendelsen af den foreslåede bestemmelse vil ske ved en administrativ beslutning, der træffes af den offentlige afsender på baggrund af betingelserne i § 10 e, stk. 1 og 2.

Det vil være den offentlige afsender, der skal vurdere, om betingelserne for sletning er opfyldt, idet det er den offentlige afsender, der har det fornødne kendskab til meddelelsens indhold og til hvilken adressat, meddelelsen skulle sendes til.

Det forudsættes, at tvangsindgrebsloven vil finde direkte anvendelse over for den person, som indgrebet retter sig mod. Dette vil indebære, at de retssikkerhedsmæssige garantier i tvangsindgrebsloven vil skulle iagttages i forbindelse med sletning af en meddelelse efter den foreslåede bestemmelse.

For andre personer, som måtte være berørt af sletningen, vil tvangsindgrebsloven derimod ikke finde anvendelse. For disse personer vil det bero på en konkret vurdering efter de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder forvaltningslovens regler om partstatus, om forvaltningsloven i øvrigt vil finde anvendelse. Dette vil navnlig kunne være tilfældet for den person, hvis oplysninger er indeholdt i meddelelsen, der slettes, og som er baggrunden for beslutningen om sletning. Det vil være den offentlige afsender, der skal foretage denne vurdering på baggrund af sagens konkrete omstændigheder.

Den foreslås med § 10 e, stk. 3, at den offentlige afsender uden unødigt ophold skriftligt vil skulle underrette Digitaliseringsstyrelsen, når der skal ske sletning af en meddelelse i medfør af § 10 e, stk. 1, nr. 1 eller 2.

UDKAST

Underretningen vil skulle indeholde oplysninger om hvilken meddelelse, der skal slettes, samt hvorvidt sletning sker i medfør af § 10 e, stk. 1, nr. 1 eller nr. 2.

Digitaliseringsstyrelsen vil modtage og opbevare underretningen som led i driften af løsningen, men vil ikke foretage en selvstændig retlig vurdering af, om betingelserne for sletningen er opfyldt.

Hvis en underretning ikke indeholder de fornødne oplysninger til identifikation af meddelelsen eller angivelse af hjemmelsgrundlaget, vil Digitaliseringsstyrelsen kunne anmode den offentlige afsender om supplerende oplysninger. Sletning vil i disse tilfælde ikke blive gennemført, før underretningen er tilstrækkeligt oplyst til, at den tekniske gennemførelse af sletning kan ske.

Den foreslås med § 10 e, stk. 4, at Digitaliseringsstyrelsen vil skulle gennemføre sletningen uden unødigt ophold efter modtagelse af den skriftlige underretning efter stk. 3.

Sletning vil indebære, at den pågældende meddelelse ikke vil kunne genskabes i Digital Post-løsningen efter gennemførelsen. Som konsekvens heraf vil det være den offentlige afsender, der anmoder om sletning, som vil have ansvaret for at sikre, at der foreligger tilstrækkelig dokumentation for, at sletningen er gennemført i overensstemmelse med bestemmelsen. Dette vil navnlig omfatte dokumentation for beslutningsgrundlaget.

Som led i Digitaliseringsstyrelsens gennemførelse af sletning af en meddelelse efter stk. 1 og 2, vil Digitaliseringsstyrelsen meddele den offentlige afsender, om den pågældende meddelelse er eller har været åbnet.

Bestemmelsen vil ikke ændre borgerens adgang til domstolsprøvelse efter grundlovens § 63.

Det foreslås med § 10 e, stk. 5, at det vil være den offentlige afsender, der har sendt den meddelelse, som slettes, der skal orientere både adressaten for meddelelsen og den person, som oplysningerne i meddelelsen vedrører, når sletningen er foretaget. Orienteringen vil skulle ske uden unødigt ophold og vil skulle omfatte oplysning om, at meddelelsen er slettet samt begrundelsen herfor.

Formålet med orienteringspligten vil være at sikre gennemsigtighed om sletningen og understøtte de berørte personers indsigt i behandlingen af deres oplysninger.

Orienteringspligten skal ses i sammenhæng med tvangsindgrebsloven, hvorefter der i udgangspunktet gælder en pligt til forudgående underretning ved gennemførelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Det forudsættes, at kravet om forudgående underretning efter tvangsindgrebsloven vil kunne fraviges i de tilfælde, hvor der efter § 10 e sker sletning af en meddelelse af hensyn til en persons liv, helbred eller personlig sikkerhed. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10.

For så vidt angår den person, som oplysningerne i den slettede meddelelse vedrører, vil orienteringspligten endvidere skulle ses i sammenhæng med databeskyttelsesreglerne. Dette vil indebære, at den offentlige afsender som dataansvarlig i visse tilfælde vil være forpligtet til at underrette den registrerede ved brud på persondatasikkerheden, når betingelserne herfor er opfyldt.

Det vil være den offentlige afsender, som har sendt meddelelsen, der skal slettes, der vil have ansvaret for både at gennemføre orienteringen og for at vurdere, om undtagelsen til orientering kan finde anvendelse. Denne ansvarsplacering vil sikre, at sletning og orientering sker på et korrekt og dokumenteret grundlag.

Efter § 10 e, stk. 6, vil orienteringen efter stk. 5 kunne undlades, hvis orienteringen vil kunne indebære en konkret og alvorlig risiko for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed.

Bestemmelsen vil skulle anvendes restriktivt og på grundlag af en konkret vurdering af, om betingelserne er opfyldt. Den vil kunne være relevant i en række situationer, hvor hensynet til en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed gør sig gældende.

Bestemmelsen vil skulle anvendes i overensstemmelse med tvangsindgrebsloven regler, herunder de gældende muligheder for at undlade underretning.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke medføre, at andre relevante retlige forpligtelser bortfalder. Den offentlige afsender vil således fortsat skulle overholde anden gældende ret, herunder forvaltningsloven og databeskyttelsesforordningen (GDPR).

UDKAST

Det foreslås med § 10 e, stk. 7, at forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren vil få bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om den praktiske gennemførelse af sletning samt Digitaliseringsstyrelsens opgaver i forbindelse hermed.

Bemyndigelsen vil kunne omfatte regler om de tekniske procedurer for sletning i Digital Post-løsningen, herunder håndtering og dokumentation af orienteringer efter stk. 5, i det omfang det vedrører den tekniske understøttelse af processen.

Bemyndigelsen vil sikre fleksibilitet til at tilpasse de tekniske processer i takt med udviklingen og driften af Digital Post-løsningen.

Den foreslåede bemyndigelse vil ikke omfatte fastsættelse af regler, der ændrer den foreslåede bestemmelses materielle anvendelsesområde eller betingelserne for sletning.

Til § 2

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at loven vil træde i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Det foreslås i stk. 2, at § 2 c kun vil finde anvendelse på meddelelser, der er modtaget og opbevares af Digitaliseringsstyrelsen på vegne af offentlige afsendere før lovens ikrafttrædelse.

Den foreslåede bestemmelse vil sikre, at Digitaliseringsstyrelsen vil få hjemmel til fortsat opbevaring af meddelelser, der allerede er modtaget inden lovens ikrafttrædelse, og som før lovændringen er blevet opbevaret uden tilstrækkelig hjemmel. Bestemmelsen omfatter derimod ikke meddelelser, som modtages efter lovens ikrafttrædelse.

Det foreslås i stk. 3, at forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelse af lovforslagets § 1, nr. 8. Baggrunden er, at den pågældende bestemmelse er afhængig af, at de nødvendige tekniske tilretninger i Digital Post-løsningen først implementeres.

Til § 3

Det fremgår af § 13 i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, at loven ikke omfatter Færøerne og Grønland. Denne territoriale afgrænsning omfatter også de danske rigsmyndigheder, idet de geografisk er placeret på Færøerne og i Grønland, selvom der er tale om danske myndigheder.

Digitaliseringsstyrelsen har haft flere drøftelser med blandt andet Domstolsstyrelsen og Rigspolitiet, som på vegne af retterne i Grønland og Færøerne og politiet i Grønland har bedt om hjælp til at blive tilsluttet Digital Post-løsningen med henblik på at kunne kommunikere med danske borgere og juridiske enheder.

Det er på den baggrund Digitaliseringsministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at der gives mulighed for, at rigsmyndighederne på Færøerne og i Grønland kan kommunikere med fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet den danske Digital Post-løsning.

For at give rigsmyndighederne mulighed for at kommunikere med fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet den danske Digital Post-løsning, jf. § 3, stk. 1 og 4, i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, foreslås det, at den nuværende territorialbestemmelse i lovens § 13 ændres, så loven ved kongelig anordning vil kunne sættes i kraft for rigsmyndighederne på Færøerne og i Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Hvis loven sættes i kraft for Færøerne og Grønland, vil rigsmyndighederne, forudsat de lever op til betingelserne for at blive offentlige afsendere, kunne kommunikere med fysiske personer og juridiske enheder, som er tilsluttet Digital Post-løsningen, jf. lovens §§ 3, stk. 1-2 og 4. Rigsmyndighederne vil derimod ikke kunne kommunikere med færøske eller grønlandske borgere og virksomheder, som er tilsluttet lignende digitale post-løsninger i kraft af færøsk eller grønlandsk lov.

Det bemærkes i denne sammenhæng, at lov om Digital Post fra offentlige afsendere alene regulerer den form, hvori kommunikation udveksles. Loven regulerer altså ikke indholdet i meddelelserne, der sendes via Digital Post-løsningen, idet dette beror på en vurdering af den offentlige afsenders kompetenceområde.

UDKAST

Det foreslås, at lov om Digital Post fra offentlige afsendere fortsat ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for henholdsvis rigsmyndighederne på Færøerne og i Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I lov om Digital Post fra offentlige afsendere, jf. lovbekendtgørelse nr. 686 af 15. april 2021, som ændret ved lov nr. 2049 af 14. november 2021, foretages følgende ændringer:
§ 2 a. --- <i>Stk. 2-4. ---</i> <i>Stk. 5.</i> Finansministeren kan fastsætte regler om ansvar, opgaver og tilsyn i forbindelse med Digitaliseringsstyrelsens behandling af personoplysninger i postløsningen på vegne af de dataansvarlige, jf. stk. 3 og 4.	1. Overalt i loven ændres »finansministeren« til: »forsknings- uddannelses- og digitaliseringsministeren«. 2. Overalt i loven ændres »Finansministeren« til: »Forsknings- uddannelses- og digitaliseringsministeren«. 3. I § 2 a, <i>stk. 5</i>, indsættes efter »jf. stk. 3 og 4«: »samt §§ 2 b og c.« 4. Efter § 2 a, indsættes: »§ 2 b. Digitaliseringsstyrelsen kan som databehandler for offentlige afsendere, jf. § 2 a, stk. 3, opbevare meddelelser i Digital Post, hvis meddelelserne ikke kan leveres til den offentlige afsender. <i>Stk. 2.</i> Meddelelser, jf. stk. 1, opbevares indtil den offentlige afsender sletter eller flytter meddelelserne,

§ 4. ---	eller indtil udløbet af en opbevaringsperiode, som fastsættes nærmere i regler udstedt med hjemmel i § 2 a, stk. 5. § 2 c. Uanset § 2 a, stk. 3, og § 2 b er Digitaliseringsstyrelsen databehandler for opbevaringen af meddelelser modtaget før denne lovs ikrafttræden på vegne af offentlige afsendere. <i>Stk. 2.</i> Meddelelser, jf. stk. 1, opbevares, indtil den offentlige afsender sletter meddelelserne, eller indtil udløbet af en opbevaringsperiode, som fastsættes nærmere i regler udstedt med hjemmel i § 2 a, stk. 5.« 5. Efter § 4, indsættes: »§ 4 a. Grønlandske juridiske enheder kan frivilligt tilslutte sig Digital Post. <i>Stk. 2.</i> Tilslutning efter stk. 1, kan ske, hvis de grønlandske juridiske enheder: 1) er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister, 2) råder over et elektronisk id, der giver adgang til Digital Post, og 3) indgår en aftale, der fastsætter vilkår for tilslutning, anvendelse og opsigelse samt rettigheder og forpligtelser ved tilslutningen. Aftalen udarbejdes af og indgås med Digitaliseringsstyrelsen. <i>Stk. 3.</i> Når en grønlandsk juridisk enhed er tilsluttet Digital Post, kan offentlige afsendere, jf. § 7, stk. 5,
-----------------	---

Læseadgang til tredjemand m.v. § 6. --- § 6. Fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet Digital Post, kan tillade, at andre kan læse meddelelser, der er sendt til eller fra vedkommende i postløsningen, medmindre dette er udelukket efter anden lovgivning. Tilladelse gives ved at anvende rettighedsstyring til at angive, hvem der skal have læseadgang. <i>Stk. 2.</i> Finansministeren kan fastsætte regler om, at fysiske personer kan give læseadgang på anden måde end anført i stk. 1. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at personer, der har erhvervsaktiviteter, og juridiske enheder kan give læseadgang på anden måde end anført i stk. 1.	kommunikere med den pågældende juridiske enhed via Digital Post. <i>Stk. 4.</i> En grønlandsk juridisk enhed, der er tilsluttet, kan til enhver tid opsige sin tilslutning. Opsigelsen får virkning, når den er bekræftet af Digitaliseringsstyrelsen.« 6. Overskriften før § 6 affattes således: »Tredjemands adgang til Digital Post«. 7. § 6 affattes således: »§ 6. Fysiske personer, der er tilsluttet Digital Post, jf. §§ 3-4, kan give andre adgang til at læse meddelelser, der er sendt til eller fra vedkommende i postløsningen. <i>Stk. 2.</i> En læseadgang gælder, indtil den trækkes tilbage.« 8. Efter § 6, indsættes: “§ 6 a. Fysiske personer, der er tilsluttet Digital Post, jf. § 3, stk. 1 eller § 4, kan give andre fuldmagtsadgang til Digital Post inden for de i stk. 2 angivne grænser. <i>Stk. 2.</i> Den der får en fuldmagtsadgang, jf. stk. 1, kan på vegne af fuldmagtsgiveren foretage følgende handlinger i postløsningen: 1) tilgå og administrere meddelelser, 2) besvare henvendelser fra offentlige afsendere,
---	---

§ 10 d. ---	3) afgive erklæringer og indsende oplysninger til offentlige afsendere, 4) anmode om aktindsigt, besvare partshøringer og indgive klager, samt 5) modtage afgørelser og andre meddelelser. <i>Stk. 3.</i> En handling, der foretages af en person, der har fuldmagtadgang i medfør af stk. 1, har samme retsvirkning, som hvis handlingen var foretaget af personen, der har givet adgang. <i>Stk. 4.</i> En fuldmagtsadgang gælder, indtil den trækkes tilbage.« 9. Efter § 6 a, indsættes: »§ 6 b. Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeren fastsætter nærmere regler om tildeling, ændring og nedlæggelse af adgange til Digital Post i medfør af §§ 6-6 a. <i>Stk. 2.</i> Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om tildeling, ændring og nedlæggelse af adgange til Digital Post, når adgangen gives i medfør af anden lovgivning.« 10. Efter § 10 d, indsættes: »§ 10 e. En offentlig afsender, jf. § 7, kan bestemme, at Digitaliseringsstyrelsen skal slette en meddelelse, der er kommet frem, jf. § 10 i følgende tilfælde:
--------------------	---

	1) når meddelelsen er sendt til den tiltænkte adressat, men ved en fejl indeholder oplysninger, som adressaten ikke må få kendskab til, eller 2) når meddelelsen ikke er sendt til den tiltænkte adressat, men til en adressat, som ikke må få kendskab til oplysninger i meddelelsen. <i>Stk. 2.</i> Sletning efter stk. 1 kan alene finde sted hvis undladelse af sletning indebærer en konkret og alvorlig fare for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed. <i>Stk. 3.</i> Den offentlige afsender skal uden unødigt ophold skriftligt underrette Digitaliseringsstyrelsen, når der i medfør af stk. 1, nr. 1 eller nr. 2 skal ske sletning af en meddelelse. Underretningen skal indeholde oplysninger om, hvilken meddelelse, der skal slettes, samt oplysning om hvorvidt meddelelsen skal slettes i medfør af stk. 1, nr. 1 eller nr. 2. <i>Stk. 4.</i> Digitaliseringsstyrelsen gennemfører sletningen uden unødigt ophold efter modtagelsen af den skriftlige underretning. <i>Stk. 5.</i> Den offentlige afsender, der har sendt meddelelsen, orienterer både adressaten af den meddelelse, der slettes i medfør af stk. 1, og den
--	--

UDKAST

	person, som oplysningerne i meddelelsen vedrører. Underretning skal ske uden unødigt ophold, når meddelelsen er bekræftet slettet af Digitaliseringsstyrelsen. <i>Stk. 6.</i> Orientering efter stk. 5 kan undlades, hvis orienteringen vil medføre en konkret fare for en persons liv, helbred eller personlige sikkerhed. Det er den offentlige afsender, der vurderer, om orientering kan undlades. <i>Stk. 7.</i> Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeren kan fastsætte nærmere regler om den tekniske gennemførelse af sletningen i Digital Post samt om Digitaliseringsstyrelsens opgaver i forbindelse hermed.«
	§ 2 <i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende. <i>Stk. 2.</i> Bestemmelsen i § 2 c finder anvendelse på meddelelser, der er modtaget før lovens ikrafttrædelse. <i>Stk. 3.</i> Tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 8, fastsættes af forsknings-, uddannelses- og digitaliseringsministeren.
§ 13. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.	§ 3 Efter § 13, stk. 1 indsættes: <i>Stk. 2.</i> Loven kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for rigsmyndighederne på

UDKAST

	Færøerne og i Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Lovens bestemmelser kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.
--	--